

3

SALUT, QUALITAT DE VIDA I SERVEIS SANITARIS

3.1.

INTRODUCCIÓ

Per acomplir el dret a la protecció de la salut de les persones que estableix la Constitució, el sistema nacional de salut integra totes les funcions i prestacions sanitàries. Aquest dret s'expressa en el territori insular a través de les estructures sanitàries —centres amb internament i sense, establiments i serveis sanitaris— que presten d'una manera més propera l'atenció a la població resident (1.232.000 persones) i als 18,7 milions de ciutadans europeus, o d'altres continents, que ens visiten anualment.

El sistema s'enfronta a reptes ineludibles, com l'atenció a problemes de salut associats a la longevitat de la població, el dèficit de professionals, l'increment de malalties cròniques i problemes de salut mental o els canvis en els estils de vida, entre d'altres, que marquen la planificació necessària d'aquest àmbit.

Els desafiaments en salut impliquen afrontar la promoció i la prevenció com a pilar de la salut pública, amb enfocaments globals que ajudin a millorar la salut i la qualitat de vida, de manera que es puguin viure més anys i amb més qualitat, atès que el sistema de salut es finança principalment mitjançant impostos per garantir la vocació universal de les

prestacions preventives i assistencials, fent extensius els seus serveis a tota la població. A les Illes Balears, a més, una part significativa de la ciutadania resident —gairebé un terç— ha optat per adquirir assegurances privades de salut, la qual cosa configura un sistema de doble cobertura amb particularitats estructurals i financeres pròpies.

Al llarg d'aquest capítol, hem volgut conjugar aspectes de com es configura l'organització sanitària de les Illes Balears en matèria d'infraestructures, tecnologia i professionals, i indicadors de resultats de salut, tant quantitatius com qualitatius, els quals consideram més significatius per elaborar una imatge del sistema sanitari de la Comunitat Autònoma i del seu estat de salut, en alguns casos en comparació amb la resta de l'Estat, com és el cas dels indicadors clau del Sistema Nacional de Salut.

En aquesta edició, destaca com a novetat la incorporació d'un apartat monogràfic sobre el finançament i la despesa sanitària a les Illes Balears (apartat 3.2.7), que s'incorpora per primera vegada a la memòria del CES. Aquest apartat analitza en profunditat l'estructura del finançament sanitari balear, la bretxa estructural que genera el model de finançament autonòmic —calculat sobre la base de la població resident, però que ha d'atendre una demanda real molt superior a causa de la pressió turística— i l'evolució de

la despesa pública sanitària al llarg del segle XXI. S'hi inclouen comparatives amb la resta de comunitats autònomes i, en particular, amb Canàries, com a exemple d'una altra comunitat insular, per evidenciar les especificitats derivades de la insularitat, el fort creixement demogràfic i la dispersió territorial.

3.2.

RECURSOS

3.2.1. ESTRUCTURALS, CENTRES, SERVEIS I ESTABLIMENTS

La Conselleria de Salut té la competència d'atorgar les diferents autoritzacions sanitàries, tant de funcionament com de modificació, referents als centres, serveis i establiments sanitaris a la Comunitat Autònoma. Així, segons les dades del Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears que es repliquen en el Registre Nacional de Centres, en data 31 de desembre del 2025, hi havia registrats 3.770 recursos sanitaris autoritzats (vegeu el [quadre III 3.1](#)).

3.2.2. CENTRES HOSPITALARIS

Les Balears disposen de 25 hospitals, dels quals 10 (40 %) són de dependència pública i 15 (incloent-hi la Mútua) (60 %) de titularitat privada. El nombre d'hospitals públics no s'ha modificat en els darrers anys. L'IBSALUT gestiona actualment 10 (40 %) hospitals (set d'aguts, dos de mitjana i llarga estada i un de salut mental). La mútua d'accidents de treball gestiona una clínica de 40 llits.

La xarxa privada gestiona 1.411 llits i atenen bàsicament pacients aguts. Els 14 hospitals privats suposen el 36,3 % de l'oferta de llits de les Balears. Per illes, podem observar que Mallorca concentra 19 hospitals, 12 dels quals són a la capital, Menorca té 3 hospitals autoritzats, Eivissa en té 2 i Formentera té 1 hospital públic (vegeu el [quadre III-3.2](#)).

3.2.3. ALTA TECNOLOGIA I FINALITAT ASSISTENCIAL

Avui dia, hi ha 3.885 llits hospitalaris instal·lats en els 25 centres hospitalaris amb internament autoritzats. Els hospitals públics disposen de 2.170 (56,8 %) llits d'atenció general, als quals cal afegir 144 llits en centres de mitjana i llarga estada a Mallorca i 120 llits a l'hospital de salut mental. La finalitat assistencial dels centres privats també és de tipus general o de tipus medicoquirúrgic, perquè la major part del seu pressupost assistencial es destina a aquesta activitat. Els hospitals de les Illes Balears disposen de 636 equips d'alta tecnologia, dels quals 414 (65,1 %) corresponen al sistema públic i 222 (34,9 %) a la xarxa privada (vegeu els [quadres III-3.3 i III-3.4](#)).

3.2.4. PROFESSIONALS

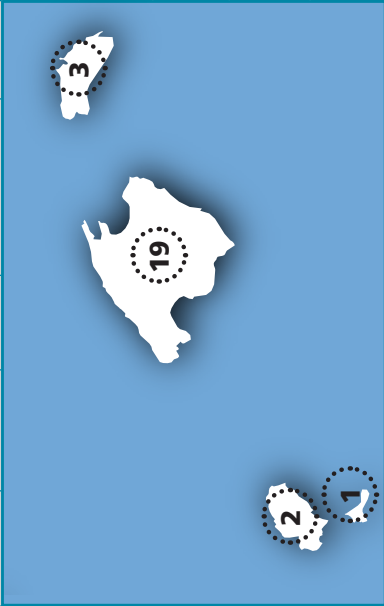
En els centres de salut d'atenció primària treballen 3.021 professionals, entre personal mèdic, d'infermeria i altres perfils sanitaris. No es disposa de dades desagregades sobre l'ocupació que es genera a la resta de centres i establiments sanitaris privats sense internament, la qual cosa, sens dubte, és un volum considerable, ja que, per exemple, hi ha autoritzades 445 clíniques dentals i 359 centres polivalents.

Quadre III-3.1. Centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears (2025)										
Tipus de centre, servei, establiment		Autoritzats	Per illes				Per titularitat			
			Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera				
Biobancs	B.1	Biobancs de tumors	1	1	0	0	0	1		
	B.2	Altres biobancs	3	3	0	0	0	1	2	
Centres amb internament (hospitals)	C.1.1	Hospitals generals	19	13	3	2	1	7	12	
	C.1.2	Hospitals especialitzats	1	1	0	0	0		1	
	C.1.3	Hospitals de mitjana i llarga estada	4	4	0	0	0	2	2	
	C.1.4	Hospitals de salut mental i tractament de toxicomanies	1	1	0	0	0	1		
	C.2.1	Consultes mèdiques	184	135	14	34	1		184	
	C.2.2	Consultes d'altres professionals sanitaris	351	276	48	25	2		351	
Centres ambulatoris	C.2.3.1	Centres de salut	54	42	5	6	1	54		
	C.2.3.2	Unitats bàsiques de salut	99	83	6	10	0	99		
	C.2.4	Centres polivalents	359	271	18	66	4		359	
	C.2.5.1	Cliniques dentals	445	357	31	55	2		445	
	C.2.5.10	Centres de reconeixements	69	54	7	6	2		69	
	C.2.5.2	Centres de reproducció humana assistida	6	4	1	1	0		6	
	C.2.5.3	Centres d'interrupció voluntària de l'embaràs	2	2	0	0	0		2	
	C.2.5.5	Centres de diàlisi	6	6	0	0	0		6	
	C.2.5.6.1	Centres de diagnòstic per la imatge	18	15	2	1	0		18	
	C.2.5.6.2	Laboratori d'anàlisis clíniques	36	29	2	5	0		36	
	C.2.5.7	Unitats mòbils d'assistència sanitària	167	118	20	26	3	96	71	
	C.2.5.8	Centres de transfusió	3	1	1	1	0	3		
	C.2.5.9	Bancs de teixits	1	1	0	0	0	1		
	C.2.5.90.1	Mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social (MaTMPSS)	27	16	4	7	0	27		
Centres ambulatoris	C.2.5.90.2	Centres especialitzats en medicina estètica	49	43	1	5	0		49	
	C.2.5.90.3	Centres especialitzats en fisioteràpia i rehabilitació	63	42	8	13	0		63	
	C.2.5.90.4	Altres centres especialitzats	224	171	25	26	2	2	222	
	C.2.90.1	Proveïdors d'assistència sanitària domiciliària	255	193	26	36	0		255	
	C.2.90.2	Altres proveïdors d'assistència sanitària	11	8	1	2	0		11	

continua

	Tipus de centre, servei, establiment	Autoritzats	Per illes				Per titularitat	
			Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Public	Privat
Serveis sanitaris en una organit- zació no sanitària	C.3.1	Serveis sanitaris a empreses de prevenció de riscos laborals	62	8	6	1	4	73
	C.3.2	Serveis sanitaris en centres sociosanitaris	22	0	3	0	9	16
	C.3.3	Serveis sanitaris en centres ludicoesportius i balnearis	12	2	1	0		15
	C.3.4	Serveis sanitaris en centres penitenciaris	2	1	1	0	4	
	C.3.5	Serveis sanitaris en centres d'atenció a drogodependències/ addiccions	12	2	1	0	11	4
	C.3.6	Serveis sanitaris a empreses	1	0	0	0		1
	C.3.7	Altres serveis sanitaris integrats en una organització no sanitària	66	6	8	0	8	72
Establi- ments	E.3	Òptiques	133	22	15	1		171
	E.4	Ortopèdies	20	4	0	0		24
	E.5	Establiments d'audiopròtesis	64	17	10	1		92
AMB	AMB	Ambulàncies	240	38	57	4	234	105
FAR	FAR	Farmàcies	366	41	58	4		469
Total			2.890	364	487	29	564	3.206

Font: Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears a 31 de desembre de 2025.

Quadre III-3.2. Hospitals a les Illes Balears (2024)									
		Dependència patrimonial							
Dependència funcional	Sistema Nacional de Salut	Seguretat Social	Comunitat autònoma	Consell	Mútues d'accidents de treball i malalties professionals	Privats	Total hospitals	Total llits hospitalaris	% de llits instal·lats
	Comunitat Autònoma						7	2.170	56,8
	Consell						3	264	6,9
	Mútues d'accidents de treball i malalties professionals						0	0	0,0
	Privats						1	40	1,0
		4	4	2	1	14	25	3.885	100
		Total hospitals							
		Llits hospitalaris							
		% de llits instal·lats							
		1.841	431	162	40	1.411			
		47,4	11,1	4,2	1,0	36,3			

Font: elaboració pròpia a partir del Catàleg nacional d'hospitals (CNH 2024) i del Registre de centres, serveis i establiments sanitaris de les Illes Balears 2024.
El Consell d'Eivissa té a càrrec seu un hospital residència que està en el catàleg de residències per a gent gran.

QUADRE III-3.3. DOTACIÓ DELS EQUIPS D'ALTA TECNOLOGIA DELS HOSPITALS DE LES ILLES BALEARS PER A FINALITAT ASSISTENCIAL I DEPENDÈNCIA (2024)				
	Total	Públics	Privats	% públic
Llits instal·lats	3.885	2.434	1.451	62,7
Alta tecnologia	636	414	222	65,1
ALI	5	4	1	80,0
ASD	10	5	5	50,0
BRA	2	1	1	50,0
DO	13	6	7	46,2
DIAL	204	160	44	78,4
TAC	27	14	13	51,9
PET	2	1	1	50,0
RM	28	10	18	35,7
GAM	2	1	1	50,0
LIT	5	2	3	40,0
MAMOS	21	11	10	52,4
NEU	6	3	3	50,0
SPECT	5	3	2	60,0
RVMI	296	188	108	63,5
HEM	10	5	5	50,0

Font: elaboració pròpia a partir del Catàleg nacional d'hospitals (CNH, 2025).

ALI (accelerador de partícules), ASD (angiografia per sostracció digital), BRA (equips de braquiteràpia), DO (densitòmetres ossis), DIAL (equips d'hemodiàlisi), TAC (tomografia axial computada), PET (tomografia per emissió de positrons), RM (ressonància magnètica), GAM (gammacàmera), LIT (litotripsia extracorpòria per ones de xoc), MAMOS (mamògraf), NEU (neuronavegador), SPECT (tomografia per emissió de fotons), RVMI (respiradors de ventilació mecànica invasiva), HEM (sales d'hemodinàmica).

D'altra banda, el sistema d'atenció especialitzada proporciona ocupació a 20.101 professionals, dels quals 14.076 (70 %) treballen en el sistema públic i 6.025 (30 %) en el privat. Cal remarcar que els models de vinculació dels metges especialistes són molt diferents en els dos àmbits assistencials: en el sistema privat, el 63,6 % dels especialistes no estan vinculats amb l'hospital (són metges col·laboradors), mentre que aquesta figura és pràcticament inexistent en els hospitals públics, un fet que ens aporta una dada per reflexionar (vegeu el [gràfic III-3.1](#)).

Per la seva importància crítica, el Ministeri de Sanitat du a terme, des de l'any 2007, estudis periòdics per analitzar la relació entre l'oferta i la necessitat de metges especialistes a Espanya. L'últim estudi es va publicar l'any 2022 amb el títol "Oferta i necessitat de metges especialistes a Espanya (2021-2035)" i es pot consultar a la Memòria del CES del mateix any. En aquest sentit, presentam l'evolució dels professionals mèdics col·legiats a les Balears, així com la de diverses especialitats registrades en el SIAE i en el SIAP des de 2016 fins a 2023 (vegeu els [quadres III-3.5](#) i [III-3.6](#)).

Quadre III-3.4. Dotació dels equips d'alta tecnologia dels hospitals de les Illes Balears per finalitat assistencial i dependència (2025)									
	Nom	Municipi	Llits instal·lats	Finalitat assistencial	Concert	TAC	RM	GAM	HEM
Públics	Hospital General de Mallorca	Palma	40	Geriatría i/o llarga estada	N				
	Hospital Psiquiàtric	Palma	122	Psiquiàtric	N				
	Hospital Joan March	Bunyola	102	Geriatría i/o llarga estada	N				
	Hospital Can Misses	Eivissa	308	General	N	2	1		1
	Hospital de Manacor	Manacor	224	General	N	2	1		
	Hospital Son Llàtzer	Palma	423	General	N	3	2		1
	Hospital de Formentera	Formentera	12	General	N	1			1
	Hospital Comarcal d'Inca	Inca	175	General	N	1	1		
	Hospital Mateu Orfila	Maó	142	General	N	1	1		
	Hospital Universitari Son Espases	Palma	886	General	N	4	4	1	2
Privats	Clínica Mutua Balear	Palma	40	Traumatologia i/o rehabilitació	S	1	1		
	Hospital de la Creu Roja Espanyola	Palma	71	Medicoquirúrgic	S		1		
	Hospital Sant Joan de Déu	Palma	200	Medicoquirúrgic	S	1	1		
	Clínica Rotger	Palma	168	General	S	2	2	1	1
	Clínica Juaneda	Palma	191	General	S	1	1		1
	Hospital Juaneda Miramar	Palma	195	General	S	1	2		1
	Policlínica Nuestra Señora del Rosario	Eivissa	68	General	S	1	2		1
	Clínica Juaneda Ciutadella	Ciutadella de Menorca	43	General	S	1	1		
	Hospital Juaneda Muro	Muro	85	General	S	1	1		
	Clínica Juaneda Maó	Maó	18	General	S	1			
	Hospital Quirónsalud Palmaplanas	Palma	169	General	S	1	3		1
	Hospital de Llevant	Manacor	70	General	S	1	1		
	Hospital Quirónsalud Son Verí	Llucmajor	34	General	S	1	1		
	Clínica Luz de Palma	Palma	19	General	S				
	Hospital Sant Joan de Déu Inca	Inca	80	Medicoquirúrgic	S		1		
Total			3.885			27	28	2	10

continua

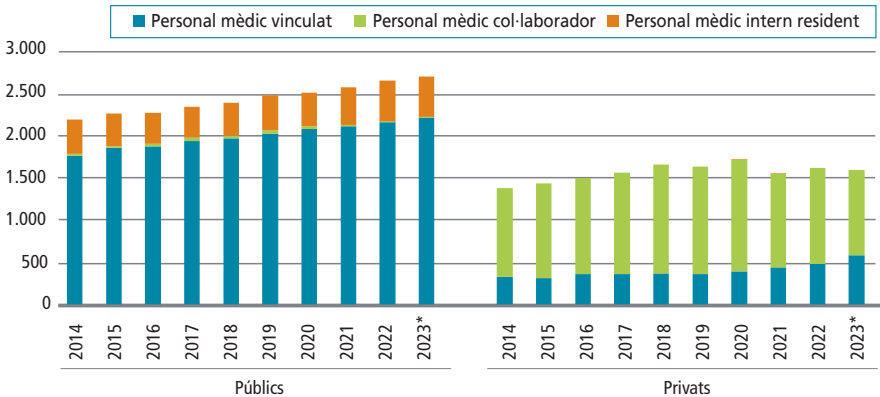
	Nom	Municipi	Lits instal·lats	Finalitat assistencial	ASD	LIT	ALI	SPECT	PET	MAMOS
Públics	Hospital General de Mallorca	Palma	40	Geriatría i/o llarga estada						
	Hospital Psiquiàtric	Palma	122	Psiquiàtric						
	Hospital Joan March	Bunyola	102	Geriatría i/o llarga estada						
	Hospital Can Misses	Eivissa	308	General	1	1				2
	Hospital de Manacor	Manacor	224	General						2
	Hospital Son Llàtzer	Palma	423	General	1					2
	Hospital de Formentera	Formentera	12	General						1
	Hospital Comarcal d'Inca	Inca	175	General						1
	Hospital Mateu Orfila	Maó	142	General						1
	Hospital Universitari Son Espases	Palma	886	General	3	1	4	3	1	2
Privats	Clínica Mutua Balear	Palma	40	Traumatologia i/o rehabilitació						
	Hospital de la Creu Roja Espanyola	Palma	71	Medicoquirúrgic						
	Hospital Sant Joan de Déu	Palma	200	Medicoquirúrgic						1
	Clínica Rotger	Palma	168	General	1	1		1	1	1
	Clínica Juaneda	Palma	191	General	1					1
	Hospital Juaneda Miramar	Palma	195	General	1	1	1	1		1
	Policlínica Nuestra Señora del Rosario	Eivissa	68	General	1					
	Clínica Juaneda Ciutadella	Ciutadella de Menorca	43	General						1
	Hospital Juaneda Muro	Muro	85	General						1
	Clínica Juaneda Maó	Maó	18	General						1
	Hospital Quirónsalud Palmaplanas	Palma	169	General	1	1				1
	Hospital de Llevant	Manacor	70	General						1
	Hospital Quirónsalud Son Verí	Llucmajor	34	General						1
	Clínica Luz de Palma	Palma	19	General						
	Hospital Sant Joan de Déu Inca	Inca	80	Medicoquirúrgic						
	Total		3.885		10	5	5	5	2	21

continua

	Nom	Municipi	Llits instal·lats	Finalitat assistencial	DO	DIAL	NEU	RVMi	BRA	Total alta tecnologia
Públics	Hospital General de Mallorca	Palma	40	Geriatría i/o llarga estada						
	Hospital Psiquiàtric	Palma	122	Psiquiàtric						
	Hospital Joan March	Bunyola	102	Geriatría i/o llarga estada	1					1
	Hospital Can Misses	Eivissa	308	General	1	25		28		62
	Hospital de Manacor	Manacor	224	General		18				23
	Hospital Son Llàtzer	Palma	423	General	2	32	1	3		47
	Hospital de Formentera	Formentera	12	General		6				9
	Hospital Comarcal d'Inca	Inca	175	General		15		11		29
	Hospital Mateu Orfila	Maó	142	General	1	28		18		50
	Hospital Universitari Son Espases	Palma	886	General	1	36	2	128	1	193
Privats	Clínica Mutua Balear	Palma	40	Traumatologia i/o rehabilitació				4		6
	Hospital de la Creu Roja Espanyola	Palma	71	Medicoquirúrgic				2		3
	Hospital Sant Joan de Déu	Palma	200	Medicoquirúrgic						3
	Clínica Rotger	Palma	168	General	1		1	15		28
	Clínica Juaneda	Palma	191	General	1		1	15		22
	Hospital Juaneda Miramar	Palma	195	General	1	34	1	22	1	68
	Policlínica Nuestra Señora del Rosario	Eivissa	68	General				13		18
	Clínica Juaneda Ciutadella	Ciutadella de Menorca	43	General	1			6		10
	Hospital Juaneda Muro	Muro	85	General	1			5		9
	Clínica Juaneda Maó	Maó	18	General						2
	Hospital Quirónsalud Palmaplanas	Palma	169	General	1			20		29
	Hospital de Llevant	Manacor	70	General	1	10		6		20
	Hospital Quirónsalud Son Verí	Llucmajor	34	General						3
	Clínica Luz de Palma	Palma	19	General						
	Hospital Sant Joan de Déu Inca	Inca	80	Medicoquirúrgic						1
Total			3.885		13	204	6	296	2	636

Font: Catàleg Nacional d'Hospitals (CNH, 2025). Elaboració pròpia.
ALI (accelerador de partícules), ASD (angiografia per sostracció digital), BRA (equips de braquiteràpia), DO (densitòmetres ossis), DIAL (equips d'hemodiàlisi), TAC (tomografia axial computada), PET (tomografia per emissió de positrons), RM (ressonància magnètica), GAM (gamma càmera), LIT (litotripsia extracorpòria per ones de xoc), MAMOS (mamògraf), NEU (neuronavegador), SPECT (tomografia per emissió de fotons), RVMi (respiradors de ventilació mecànica invasiva), HEM (sales d'hemodinàmica).

Gràfic III-3.1.
Evolució del personal mèdic en el sistema sanitari de les Illes Balears (2014-2023)*

Font: elaboració pròpia a partir del sistema d'informació d'atenció especialitzada (SIAE) 2023.*
* Dades provisionals pendents de consolidar.

3.2.5. ACTIVITAT

Les principals dades d'activitat d'atenció especialitzada de 2023, tant pública com privada, es classifiquen en diverses àrees: hospitalització, assistència quirúrgica, obstètrica, consultes, diagnòstic, urgències i altres activitats especialitzades. Es poden comparar amb les dades de 2022 per analitzar-ne l'evolució (vegeu el quadre III-3.7).

Analitzant l'activitat dels centres de salut, destacam que, pel que fa a la medicina de família, el nombre de consultes total es manté similar al de l'any 2022, amb un augment dels domicilis realitzats i una lleugera pujada de la freqüentació. El nombre de consultes per metge i dia se situa en 29,53.

L'activitat dels pediatres ha disminuït respecte a l'any anterior en tots els indicadors. En el cas d'infermeria, hi ha una caiguda en tots els indicadors de l'any 2023

respecte a 2022, excepte en l'activitat domiciliària, que puja un 1,11 %. Pel que fa a les consultes als PAC, l'activitat de consultes presencials de medicina cau un 10 %, mentre que la resta d'indicadors de medicina i infermeria es manté pràcticament constant. L'única excepció són els domicilis d'infermeria, que presenten un augment del 6,58 % (vegeu el quadre III-3.8).

3.2.6. MODALITAT DE COBERTURA SANITÀRIA PRIVADA

Segons l'anàlisi de les dades aportades pel servei d'estadística d'Investigació Cooperativa entre Entitats Asseguradores i Fons de Pensions (ICEA), atès que les Illes Balears no disposa de registres ni dades oficials d'aquest indicador, en el període 2018-2025, mostra una evolució sostinguda del ram de salut a les Illes Balears. En aquest interval, el nombre total d'assegurats ha passat de 366.651 a 411.397, amb un in-

crement acumulat del 12,2 %, sense variacions abruptes i amb un creixement progressiu que evidencia un desenvolupament estable del sector assegurador sanitari.

L'any 2025 introdueix, però, un cert punt d'inflexió, ja que el total d'assegurats (411.397) se situa lleugerament per sota el valor de 2024 (411.957), la qual cosa suggereix una fase d'estabilització després dels increments dels exercicis anteriors. En paral·lel, la penetració de l'assegurança de salut es manté en el 32,66 %, en nivells molt similars als darrers anys, fet que reforça la consolidació del grau de cobertura dins el mercat.

Des del punt de vista econòmic, l'any 2025 destaca especialment pel dinamisme del volum de primes, que assoleix els 452,8 milions d'euros, amb un creixement anual del 5,89 %, el més elevat de la sèrie; en canvi, el nombre d'assegurats ha minvat (-0,14 %). Aquesta diferència confirma una evolució més intensa en valor que en volum, coherent amb un augment del cost mitjà per assegurat, possiblement vinculat a l'encariment dels costos assistencials, més intensitat d'ús dels serveis i els ajusts tarifaris en un context inflacionari (vegeu el [quadre III-3.9](#)).

Pel que fa a l'estructura de l'assegurament, l'any 2025 es manté un predomini molt clar de la modalitat d'assistència sanitària, amb 358.365 assegurats, que representen aproximadament el 87,1 % del total. Les assegurances de subsidis i indemnitzacions disposen de 31.974 assegurats (7,8 %), mentre que les de reemborsament de despeses se situen en 21.058 assegurats (5,1 %). Aquesta distribució evidencia una configuració del mercat fortament orientada a l'accés directe als serveis assistencials,

amb un pes clarament complementari de la resta de modalitats (vegeu el [gràfic III-3.2](#)).

En conjunt, les dades corresponents a 2025 dibuixen un mercat assegurador sanitari consolidat, caracteritzat per una estabilització del nombre d'assegurats, el manteniment d'una penetració elevada i un creixement del volum de negoci superior al registrat en termes estrictament quantitatius. En el cas de les Illes Balears, aquesta evolució es pot veure condicionada per factors estructurals, com la dificultat en la captació i fidelització de professionals sanitaris i els sobrecostos associats a la insularitat, que incideixen en l'estructura de costos del sistema i, per extensió, en la trajectòria del sector assegurador.

3.2.7. FINANÇAMENT I DESPESA SANITÀRIA A LES ILLES BALEARS

A Espanya existeixen dos models de finançament de les comunitats autònomes: el règim comú i el règim foral (País Basc i Navarra). El Ministeri d'Hisenda distribueix, d'acord amb el criteri de «població ajustada» i altres variables, el conjunt de recursos financers que les comunitats autònomes (CA) reben per sufragar els serveis públics fonamentals (SPF), com la sanitat, l'educació i serveis socials.

A la vegada, dins del règim comú, Canàries, l'altra comunitat insular, té un règim econòmic i fiscal especial per raons històriques i geogràfiques, que s'han regulat tenint en compte les disposicions de la Unió Europea sobre regions ultraperifèriques. Juntament amb els recursos que el sistema de finançament proporciona a les

CA, s'ha d'afegir la resta de recursos dels quals disposen: tributs propis, transferències dels pressuposts generals de l'Estat, fons europeus, etc. De la mateixa manera, les comunitats autònomes poden obtenir finançament acudint a l'endeutament, en els termes que preveu la normativa vigent.

La Constitució espanyola es refereix al sistema de finançament de les comunitats autònomes en els articles 156 a 158. També reconeix les especialitats dels territoris forals i de Canàries i garanteix la realització efectiva del principi de solidaritat consagrat en l'article 2 de la Constitució, que vetla per l'establiment d'un *equilibri econòmic, adequat i just entre les diverses parts del territori espanyol, atenent en particular les circumstàncies del fet insular* (art. 138).

3.2.7.1. Estructura del finançament sanitari a les Balears

Els ingressos procedents del finançament autonòmic representen una part molt significativa dels ingressos de les comunitats autònomes. En el cas de les Balears, actualment suposen gairebé el 70 % dels ingressos no financers del pressupost autonòmic, per la qual cosa la seva magnitud és fonamental per explicar les possibilitats de despesa del Govern i l'impuls que poden rebre les diferents polítiques públiques (SPF). El model de finançament actual va entrar en vigor l'any 2009 i s'havia d'haver renovat el 2014, però la realitat és que, deu anys després, encara continua vigent.

L'any 2002, amb l'antic sistema de finançament, les Balears rebien un índex de recursos de 85 (la mitjana d'Espanya és 100) que, fins i tot, va baixar a 77,4 l'any 2008,

cosa que ens situava a la cua del finançament a les CA per a SFP. Gràcies a les millores aconseguides l'any 2009, amb la col·laboració de la societat civil amb el Govern Balear, amb la negociació amb l'Administració central, es va aconseguir assolir la mitjana de finançament. Això ha suposat una quantitat anual superior als 400 milions d'euros per a la millora de l'educació, la sanitat i els serveis socials.

El sistema de finançament sanitari de les Illes Balears es pot representar com un conjunt de fluxos de recursos entre agents públics i privats que determinen el model d'accés de la ciutadania als serveis de salut. El **gràfic III-3.3** intenta sintetitzar gràficament una visió global d'aquest flux complex de l'any 2023.

3.2.7.1.1, La població de referència: residents i població flotant

El diagrama parteix d'una població resident, segons l'IBESTAT, d'1.209.906 persones (2023), dividida en un 71,1 % amb cobertura pública exclusiva i un 28,9 % (segons ICEA, 349.495 assegurats) amb doble cobertura pública i privada. A aquesta població s'afegeix una població flotant derivada dels 18,7 milions de turistes de l'any 2023 i estimada en una població diària de 334.000 persones/dia que tenen un impacte clar tant en l'atenció pública com privada (Mateu Sbert, 2015),¹ de les quals el 58 % prové de països de la UE [amb dret a atenció via targeta sanitària europea (TSE)] i el 42 % dels països extracomunitaris que no sempre tenen cobertura.

1. Mateu Sbert, J. (2015). Estacionalidad e impacto del turismo en la atención urgente hospitalaria y primaria [Tesi doctoral, Universidad de Málaga].

QUADRE III-3.5. EVOLUCIÓ DEL PERSONAL SANITARI PER ESPECIALITATS (2016-2023*)										Variació absoluta 2023-2016	% de variació 2023-2016
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	Especialitats mèdiques i personal facultatiu			
Anestèsia i reanimació	132	139	140	148	154	168	169	171	39	29,55	
Aparell digestiu	52	48	52	54	58	69	68	65	13	25,00	
Cardiologia	62	62	67	68	70	75	77	83	21	33,87	
Neurologia	49	54	59	57	62	72	75	79	30	61,22	
Medicina física i rehabilitació	39	40	42	38	37	43	40	39	0	0,00	
La resta d'especialitats mèdiques	284	222	230	213	195	166	183	197	-87	-30,63	
Angiologia	8	9	8	10	9	10	13	13	5	62,50	
Geriatría	7	7	6	7	5	7	6	10	3	42,86	
Oncologia	34	37	38	37	41	48	49	45	11	32,35	
Pneumologia	40	45	43	42	45	50	48	51	11	27,50	
Medicina interna	113	109	117	126	129	123	124	133	20	17,70	
Endocrinologia	25	26	28	28	32	34	38	37	12	48,00	
Cirurgia cardíaca	10	11	13	10	8	9	9	11	1	10,00	
Cirurgia general	83	90	87	95	96	102	106	104	21	25,30	
Cirurgia oral i maxil·lofacial	12	13	13	13	14	12	11	12	0	0,00	
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	123	122	130	135	127	141	140	151	28	22,76	
Cirurgia pediàtrica	10	9	9	9	9	9	11	11	1	10,00	
Cirurgia plàstica i reparadora	9	10	12	12	13	13	13	12	3	33,33	
Cirurgia toràcica	4	5	5	5	5	5	6	4	0	0,00	

continua

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	Variació absoluta 2023-2016	% de variació 2023-2016
Especialitats mèdiques i personal facultatiu										
Dermatologia medicoquirúrgica	35	38	40	41	36	44	45	48	13	37,14
Neurocirurgia	10	9	8	7	7	8	8	9	-1	-10,00
Ginecologia i obstetrícia	119	123	126	138	135	141	153	147	28	23,53
Oftalmologia	71	71	61	70	66	72	71	79	8	11,27
ORL	48	50	51	50	49	48	51	53	5	10,42
Urologia	41	39	37	45	43	43	43	46	5	12,20
Pediatría	146	155	164	168	176	191	190	207	61	41,78
Medicina intensiva	99	101	108	103	116	108	108	118	19	19,19
Psiquiatria	101	103	114	111	111	117	115	132	31	30,69
Serveis centrals	204	265	245	244	311	310	314	353	149	73,04
Urgències	268	297	292	313	319	324	363	388	120	44,78
Farmacèutics	71	77	80	88	82	83	89	88	17	23,94
Altres titulats superiors sanitaris	86	82	91	84	93	82	90	103	17	19,77
Total	2.395	2.468	2.516	2.569	2.653	2.727	2.826	2.999	604	25,22
Altres personal sanitari										
	9.358	9.462	10.085	10.319	10.699	10.961	11.098	11.510	2.152	23,00
Personal no sanitari										
	3.692	3.721	3.739	3.843	3.947	4.048	4.043	4.430	738	19,99
Total	15.445	15.651	16.340	16.731	17.299	17.736	17.967	18.939	3.494	22,62

Font: sistema d'informació d'atenció especialitzada (SIAE) 2023.*

Quadre III -3.6. Nombre de professionals de la medicina al sistema nacional de salut (SNS) (2023)*							
	Total profes- sionals de la medicina	*Equips d'aten- ció primària	Altres aten- ció primària	Atenció hospi- talària	Serveis d'ur- gències	Professionals de la medicina en forma- ció especialitzada	Total professionals de la medicina per cada 1.000 habitants
Astúries, Principat	4.530	810	277	2.652	56	735	4,5
Castella i Lleó	10.323	2.521	459	5.201	232	1.910	4,3
Aragó	5.673	1.176	330	3.054	110	1.003	4,2
Cantàbria	2.461	471	144	1.315	31	500	4,2
Navarra, C. Foral de	2.850	524	232	1.427	61	606	4,2
País Basc	9.169	1.768	248	5.452	122	1.579	4,1
Extremadura	4.253	949	343	2.094	99	768	4
Múrcia, Regió de	6.271	1.262	316	3.159	433	1.101	4
Madrid, Comunitat de	26.644	5.000	362	14.822	433	6.027	3,9
Galícia	10.159	2.237	508	5.555	137	1.722	3,8
SNS	177.121	37.960	6.080	95.702	4.001	33.378	3,7
Castella-la Manxa	7.744	1.651	316	4.274	171	1.332	3,7
Rioja, La	1.200	257	57	657	37	192	3,7
Catalunya	29.062	6.176	606	16.895	306	5.079	3,6
Comunitat Valenciana	18.153	4.158	527	9.848	290	3.330	3,4
Balears, Illes	4.086	844	154	2.291	143	654	3,3
Canàries	7.393	1.630	284	4.014	205	1.260	3,3
Andalusia	26.721	6.430	906	12.727	1.115	5.543	3,1
Ceuta i Melilla	429	96	11	265	20	37	2,5
% Professionals Balears/total	2,3	2,2	2,5	2,4	3,6	2,0	89,2

*El nombre de metges que treballen en els equips d'atenció primària comprén la suma de metges de família i pediatres, any 2023. Atenció hospitalària: dades provisionals.
Font: sistema d'informació d'atenció primària (SIAP) 2023. Any 2024: atenció primària i serveis d'urgències i emergències.

QUADRE III-3.7. DADES PRINCIPALS D'ACTIVITAT EN ELS SISTEMES PÚBLIC I PRIVAT D'ATENCIÓ ESPECIALITZADA A LES ILLES BALEARS PER ÀREES (2023)*						
	Públics-SNS	Privats	Total 2023	% públic	Total 2022	% de var. 2023/2022
Hospitalització	Llits en funcionament	1.046	3.301	68,3	3.362	-1,8%
	Altes	58.633	145.690	59,8	153.719	-5,2%
	Estades	297.444	916.778	67,6	937.545	-2,2%
	Altes per 1.000 hab.	48,03	119,34	59,8	128,33	-7,0%
	Estades per 1.000 hab.	243,66	751,00	67,6	782,70	-4,1%
	Estada mitjana	5,07	6,29		6,10	3,1%
	Índex d'ocupació	77,91	76,09		76,40	-0,4%
	Índex de rotació	56,05	44,14		45,72	-3,5%
	Mortalitat (% d'altes per defunció)	1,46	3,20		3,43	-6,7%
	Intervencions amb ingrés	24.960	51.475	51,5	53.416	-3,6%
A. quirúrgica	Intervencions CMA	30.214	53.334	43,3	48.437	10,1%
	La resta d'intervencions	15.130	40.108	62,3	43.188	-7,1%
	Total intervencions	70.304	144.917	51,5	145.041	-0,1%
	Freqüentació: total intervencions per 1.000 hab.	57,59	118,71		121,08	-2,0%
	Taxa d'ambulatorització: % intervencions CMA	54,76	50,89		47,56	7,0%
A. obstètrica	Parts via vaginal	1.338	6.460	79,3	6.805	-5,1%
	Cessàries	678	1.918	64,7	2.057	-6,8%
	Total parts	2.016	8.378	75,9	8.929	-6,2%
	Nascuts vius	2.031	8.448	76,0	8.951	-5,6%
	Taxa de cessàries	33,63	22,89		23,70	-3,4%
	Índex de fecunditat per 1.000 hab.	6,97	29,01		31,33	-7,4%

continua

Consultes	Públics-SNS	Privats	Total 2023	% públic	Total 2022	% de var. 2023/2022
Primeres consultes	467.274	1.071.306	1.538.580	30,4	1.222.361	25,9%
Consultes totals	1.599.312	1.873.022	3.472.334	46,1	3.307.211	5,0%
Consultes telemàtiques	82.153	41.885	124.038	66,2	114.210	8,6%
Freqüentació: nombre de consultes per 1.000 hab.	1.310,12	1.534,33	2.844,45		2.760,99	3,0%
Percentatge de primeres/totals	29,22	57,20	44,31		36,96	19,9%
Angiografia digital	3.191	474	3.665	87,1	4.376	-16,2%
Gammagrafia	6.363	2.079	8.442	75,4	7.215	17,0%
Mamografia	37.595	42.247	79.842	47,1	67.874	17,6%
PET	3.737	1167	4.904	76,2	4.110	19,3%
Ressonància magnètica	50.531	100.900	151.431	33,4	139.485	8,6%
SPECT	1037	306	1.343	77,2	1.093	22,9%
TAC per 1.000 hab.	98.861	78.051	176.912	55,9	156.635	12,9%
Neuronavegador	0	97	97	0,0	12	708,3%
Biòpsies	97.484	30.793	128.277	76,0	131.527	-2,5%
Necròpsies	175	1	176	99,4	191	-7,9%
Colonoscòpies	14.558	14.421	28.979	50,2	26.829	8,0%
Broncoscòpies	2.066	212	2.278	90,7	1.869	21,9%
ERCP	766	81	847	90,4	693	22,2%
Angiografia digital per 1.000 hab.	2,61	0,39	3,00		3,65	-17,8%
Gammagrafia per 1.000 hab.	5,21	1,7	6,91		6,02	14,8%
Mamografia per 1.000 hab.	30,8	34,61	65,41		56,66	15,4%
PET per 1.000 hab.	3,06	0,96	4,02		3,43	17,2%
Ressonància magnètica per 1.000 hab.	41,39	82,65	124,04		116,45	6,5%
SPECT per 1.000 hab.	0,85	0,25	1,10		0,91	20,9%
TAC per 1.000 hab.	80,98	63,94	144,92		130,76	10,8%
Colonoscòpies per 1.000 hab.	11,93	10,17	22,10		22,40	-1,3%
Broncoscòpies per 1.000 hab.	1,69	0,17	1,86		1,56	19,2%
ERCP per 1.000 hab.	0,63	0,07	0,70		0,58	20,7%

continua

	Públics-SNS		Privats	Total 2023	% públic	Total 2022	% de var. 2023/2022
Urgències	Altes	493.900	406.984	900.884	54,8	890.249	1,2%
	Ingressos	56.462	32.338	88.800	63,6	84.895	4,6%
	Trasllats	2.751	1.603	4.354	63,2	4.011	8,6%
	Defuncions	454	121	575	79,0	643	-10,6%
	Total urgències ateses	553.567	441.046	994.613	55,7	979.798	1,5%
	Percentatge d'urgències ingressades	10,20	7,33	8,93		8,66	3,1%
	Pressió d'urgències	65,42	26,03	42,18		51,43	-18,0%
Altres	Freqüentació per 1.000 hab.	453,47	361,29	814,76		817,97	-0,4%
	Total sessions HD	118.985	28.305	147.290	80,8	130.755	12,6%
	Visites en hospitalització a domicili	19.634	0	19.634	100,0	16.816	16,8%
	Estudis d'hemodinàmica	4.734	2.339	7.073	66,9	6.593	7,3%
	Tractaments de radiologia intervencionista	7.053	1.283	8.336	84,6	7.756	7,5%
	Sessions en accelerador lineal	25.633	107	25.740	99,6	23.435	9,8%
	Sessions de fisioteràpia	599.220	847.008	1.446.228	41,4	1.330.495	8,7%
	Sessions d'hemodiàlisi	33.897	17.570	51.467	65,9	50.406	2,1%
	Sessions de diàlisi peritoneal	17.450	0	17.450	100,0	16.538	5,5%

Font: sistema d'informació d'atenció especialitzada (SIAE) 2023. *

* Dades provisionals pendents de consolidar.

QUADRE III-3.8. ACTIVITAT TOTAL D'ATENCIÓ PRIMÀRIA A L'IB-SALUT (2013-2023)

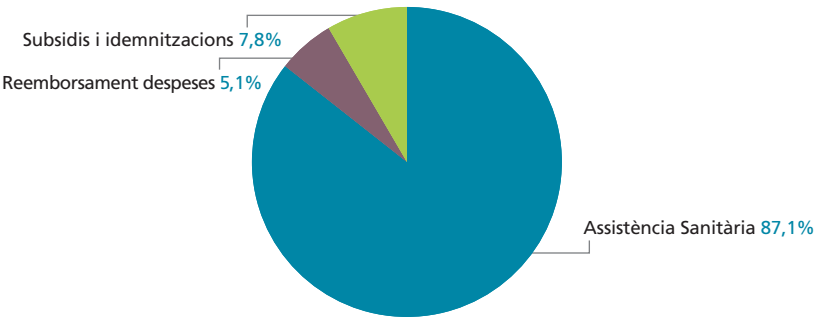
		Atenció primària										
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Medicina de família	Consultes	3.563.614	3.625.058	3.671.677	3.771.468	3.776.817	3.827.802	3.945.137	4.170.569	4.430.826	4.315.746	4.313.996
	Centre	3.530.395	3.592.212	3.637.316	3.737.825	3.742.500	3.791.146	3.908.191	4.138.822	4.393.331	4.274.346	4.270.329
	Domicili	33.219	32.846	34.361	33.643	34.317	36.656	36.946	31.747	37.495	41.400	43.667
	Freqüentació	4,04	4,06	4,06	4,11	4,06	4,06	4,06	4,19	4,37	4,17	4,38
	Cons. MF / dia	28,94	29,39	29,58	29,95	29,31	29,16	29,63	39,49	29,87	30,79	29,53
Pediatria	Consultes	658.955	655.455	658.108	665.681	647.428	651.110	626.055	640.910	724.062	675.308	628.276
	Centre	658.646	655.296	657.752	665.514	647.356	651.033	625.947	639.823	723.511	675.003	628.109
	Domicili	309	159	356	167	72	77	108	1.087	551	305	167
	Freqüentació	4,35	4,25	4,23	4,25	4,12	4,09	3,94	4,06	4,67	4,45	2,80
Infermeria	Cons. ped. / dia	21,34	21,02	21,13	21,13	20,50	20,66	19,20	14,85	15,67	18,42	20,61
	Consultes	2.590.780	2.652.190	2.673.633	2.841.078	2.891.344	2.916.447	2.955.204	3.283.781	4.541.150	3.606.546	3.258.879
	Centre	2.469.537	2.532.775	2.555.198	2.720.298	2.760.754	2.779.914	2.816.011	3.132.605	4.382.639	3.438.146	3.088.607
	Domicili	121.243	119.415	118.435	120.780	130.590	136.533	139.193	151.176	158.511	168.400	170.272
	Freqüentació	2,51	2,53	2,52	2,65	2,66	2,65	2,62	2,85	3,89	3,04	2,69
	Cons. inf. / dia	19,36	19,56	19,09	18,81	18,39	18,48	17,85	20,70	21,95	18,19	16,41
		Punt d'atenció continuada (PAC) / Servei d'urgència d'atenció primària (SUAP)										
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Metge	Consultes	591.473	614.344	658.832	667.361	634.151	631.827	628.365	557.707	687.484	710.822	637.498
	Centre	580.689	600.198	640.308	646.257	612.581	610.046	607.361	522.517	660.857	685.052	611.747
	Domicili	10.784	14.146	18.524	21.104	21.570	21.781	21.004	35.190	26.627	25.770	25.751
Infermeria	Consultes	378.991	396.198	401.040	402.144	414.282	408.995	401.717	323.297	430.338	444.739	441.889
	Centre	368.846	383.801	386.663	385.689	394.816	389.168	381.998	305.141	411.443	425.984	421.899
	Domicili	10.145	12.397	14.377	16.455	19.466	19.827	19.719	18.156	18.895	18.755	19.990

Font: Memòria 2023 de IB-Salut.

Quadre III-3.9. Evolució de l'assegurança privada a les Illes Balears (2018-2025)									
	Assistència sanitària		Reemborsament de despeses		Subsidis i indemnitzacions		Total salut		
	Assegurats	Primes	Assegurats	Primes	Assegurats	Primes	Assegurats	Primes	
2025	358.365	408.559.250	21.058	38.703.909	31.974	5.532.466	411.397	452.795.625	
2024	354.780	372.440.692	24.006	36.687.481	33.171	5.771.805	411.957	414.899.978	
2023	349.495	343.398.081	24.373	33.522.301	34.371	5.695.932	408.239	382.616.314	
2022	335.246	315.195.946	21.848	29.744.411	36.265	5.584.027	393.359	350.524.384	
2021	329.449	298.450.008	20.807	28.281.973	36.773	5.707.428	387.029	332.439.409	
2020	318.348	288.478.321	22.700	28.773.249	35.441	5.484.735	376.489	322.736.305	
2019	314.770	280.616.512	21.332	26.415.877	36.997	5.693.606	373.099	312.725.996	
2018	309.111	272.838.955	20.103	25.064.604	37.437	5.512.569	366.651	303.416.128	

Font: Investigació Cooperativa entre Entitats Asseguradores i Fons de Pensions (ICEA).

Gràfic III-3.2.
Distribució per tipus d'assegurança 2025

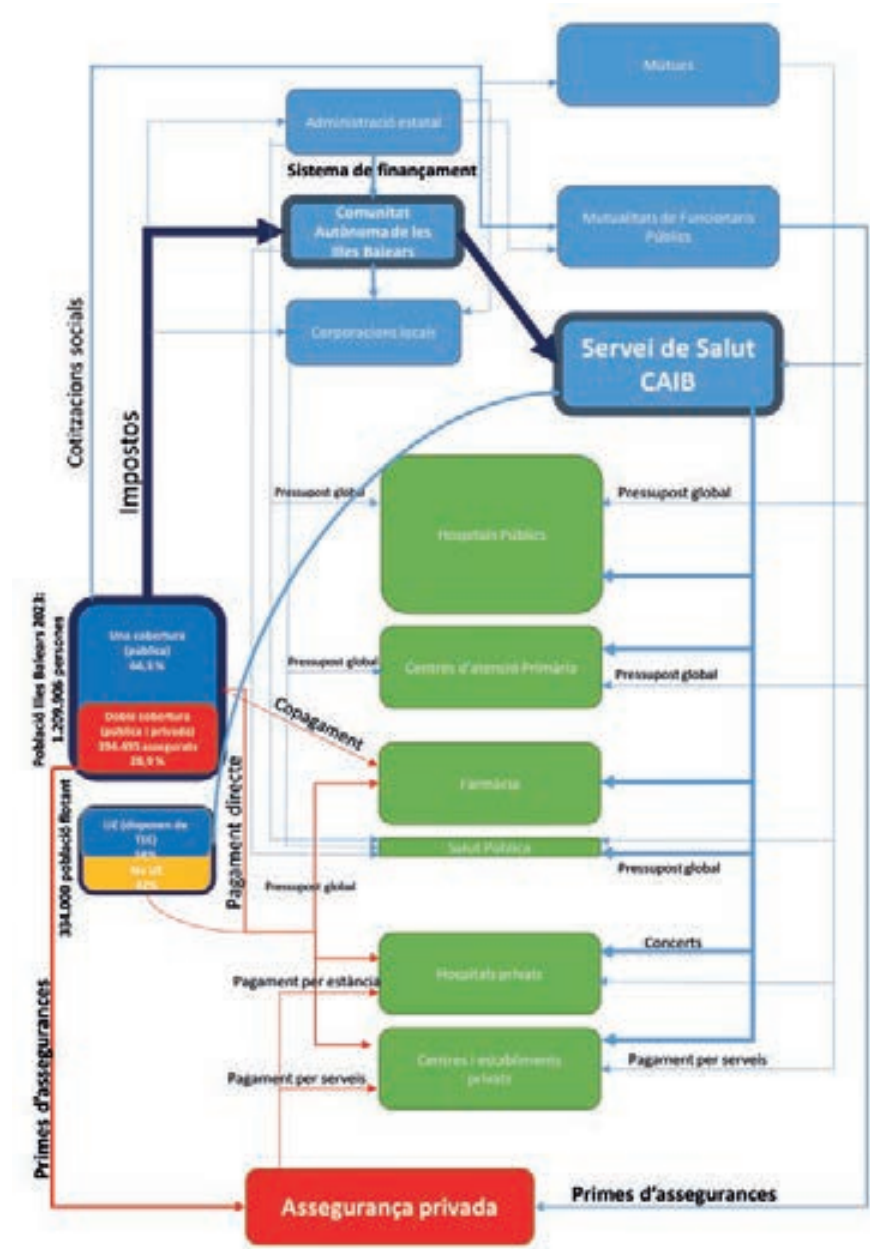

Font: Investigació Cooperativa entre Entitats Asseguradores i Fons de Pensions (ICEA).

QUADRE III-3.10. DESPESA SANITÀRIA PÚBLICA 2002-2023.* CLASSIFICACIÓ FUNCIONAL, CA ILLES BALEARS					
	2002	2023	Var. 2023/2002	2002%	2023%
Serveis hospitalaris i especialitats (inclou docència MIR hospitalària)	381.516	1.416.288	3,71	55,3	63,0
Serveis primaris de salut (inclou MIR de medicina familiar i comunitària)	87.005	325.538	3,74	12,6	14,5
Serveis de salut pública	9.871	32.724	3,32	1,4	1,5
Serveis col·lectius de salut	10.426	82.566	7,92	1,5	3,7
Farmàcia	137.307	281.502	2,05	19,9	12,5
Trasllat, pròtesis i aparells terapèutics	12.348	16.384	1,33	1,8	0,7
Despesa de capital	51.468	93.197	1,81	7,5	4,1
Total consolidat	689.941	2.076.673	3,01	100	100

Font: Estadística de despesa sanitària pública (EGSP). Ministeri de Sanitat.

Gràfic III-3.3.
Flux de finances del sistema sanitari de les Illes Balears, 2023

Font: elaboració pròpia.

3.2.7.1.2. El finançament públic: agents i mecanismes

Com hem comentat, el flux públic es nodreix bàsicament d'imposts i una petita part de cotitzacions socials, canalitzats a través de l'Administració central, la Comunitat Autònoma i les corporacions locals. L'Administració central gestiona també directament determinats col·lectius —mutualitats de funcionaris públics, mútues col·laboradores, salut penitenciària i hospitals militars— al marge del pressupost autonòmic.

Segons l'enquesta de despesa pública sanitària (EGSP) 2023 del Ministeri de Sanitat, les Illes Balears destinen el 63 % de la despesa a atenció especialitzada, el 14,5 % a atenció primària, el 12,5 % a farmàcia i el 10 % restant es reparteixen en altres serveis, com es pot observar en el **quadre III-3.10**:

3.2.7.1.3. El flux del sector privat

Per als 349.495 assegurats d'assistència sanitària, segons l'ICEA (a falta de xifres oficials), que disposen de doble cobertura, el flux financer és paral·lel al públic: les llars abonen primes d'assegurança a companyies privades, les quals financen hospitals i centres privats mitjançant pagament per serveis i per estades. A aquesta via s'afegeix el pagament directe per serveis no coberts per cap assegurança i el copagament farmacèutic que, segons les dades de facturació del Ministeri de Sanitat per a l'exercici 2023, va ascendir a 32,86 milions d'euros.

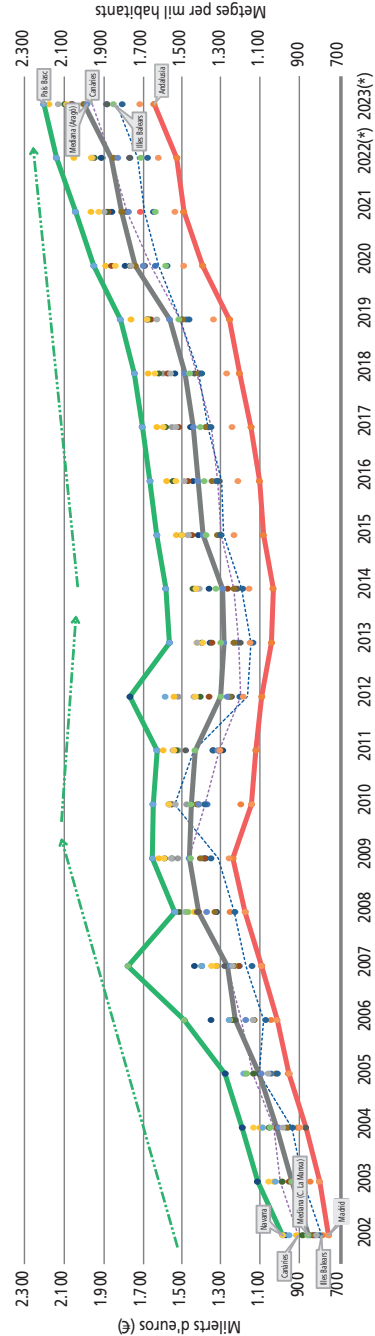
3.2.7.2. Evolució de la despesa pública sanitària a les Illes Balears del s. XXI

La despesa pública sanitària consolidada de les Illes Balears, i de la resta de CA, ha experimentat una transformació molt significativa al llarg del període 2002-2023. L'anàlisi d'aquesta evolució, tant en termes de despesa per habitant com en la seva composició funcional, permet identificar els grans cicles de la política sanitària il·lenca, les pressions estructurals derivades de la insularitat, l'important creixement demogràfic i el comportament diferencial de les principals partides de despesa. A més, s'ha de tenir en compte que vam iniciar el segle amb la inauguració de l'Hospital de Son Llàtzer (2001), l'Hospital Comarcal d'Inca, l'Hospital Mateu Orfila de Menorca i l'Hospital de Formentera l'any 2007 i, després, l'any 2010, obre l'Hospital de Son Espases.

3.2.7.2.1. Evolució de la despesa per habitant: Illes Balears, Canàries i Espanya (2002-2023)

El **gràfic III-3.4** il·lustra l'evolució (2002-2023) de la despesa pública sanitària per habitant de totes les comunitats autònomes espanyoles, fent incís en les Illes Balears i comparant-la amb les Canàries, l'altre CA insular i la mediana (centre del conjunt de dades). La inclusió de Canàries com a referència comparativa respon al fet que és l'altra gran comunitat insular de l'Estat, amb unes condicions estructurals comparables en termes econòmics, de dispersió geogràfica, fractura territorial i necessitat de duplicar equipaments sanitaris entre illes (doble insularitat).

Gràfic III-3.4.
Despesa sanitària pública (euros per habitant)

Font: Ministerio de Sanidad. Estadística de Gasto Sanitario Público. Instituto Nacional de Estadística. Estadística Continua de Población. Población residente a 1 de julio. Elaboració pròpia.

Com veim en el gràfic III-3.4, al llarg de quasi tot el període, el País Basc, amb un finançament foral, ha estat la comunitat autònoma amb més despesa sanitària pública per habitant de manera gairebé ininterrompuda (961,5 €/hab. l'any 2002; 2.208,4 €/hab. l'any 2023), mentre que Andalusia ha ocupat la posició de menys despesa de manera consistent des de 2009 (1.647,5 €/hab. l'any 2023). Abans d'aquell any, era la Comunitat de Madrid la que habitualment tancava el rànquing.

Les Illes Balears han oscil·lat entre la posició 6a i la 16a de les 17 CA sense consolidar mai una posició estable i, en la majoria d'anys, se situen per sota la mitjana espanyola. A la nostra CA s'identifiquen tres fases. Durant l'expansió (2002-2009), les Illes creixen, però es mantenen generalment entre les posicions 13a i 15a, amb l'excepció de 2005, any en què superen per primer cop la mitjana espanyola (+62,4 €/hab.) i assoleixen la 9a posició. Durant la crisi financera (2010-2016), la dinàmica és la més irregular: el 2010 les Illes fan el salt més pronunciat de tota la sèrie fins a la 6a posició (1.543,6 €/hab., +166,5 euros sobre la mitjana espanyola), però el 2012 cauen a la posició 16a (1.174,1 €/hab.), el pitjor posicionament relatiu de tota la sèrie, a tan sols 73 euros del mínim estatal. Durant la recuperació (2017-2023), la despesa creix de manera ininterrompuda fins als 1.839,0 €/hab. l'any 2023, el valor màxim de la sèrie, però des de 2020 el diferencial respecte a la mitjana espanyola torna a ser negatiu i s'eixampla fins als -50,9 €/hab. l'any 2023 (vegeu el **quadre III-3.11**), en part per l'efecte de dilució d'un creixement demogràfic del 5,3 % entre els anys 2019 i 2023.

Pel que fa a les Canàries, en comparació amb les Illes Balears, mostren trajectòries paral·leles, però amb un diferencial persistent en favor de les Canàries durant la major part del període (119,6 euros l'any 2002; 123,3 euros l'any 2023), amb l'única excepció dels anys 2010 i 2011, quan les Illes la van superar. Aquesta diferència, per exemple, suposa uns 149 milions menys en despesa sanitària de les Illes Balears respecte a les Canàries durant l'any 2023.

Pel que fa a la **despesa hospitalària** per habitant a les Illes Balears, l'any 2023, la despesa en l'àmbit públic va ser de 1.092,68 euros, mentre que en l'àmbit privat va ser de 397,15 euros (vegeu el **gràfic III-3.5** i el **quadre III-3.12**).

3.2.7.2.2. Estructura funcional de la despesa pública sanitària (2023)

Tan important és saber què es gasta com saber en què es gasta. El **gràfic III-3.6** desglossa l'evolució de la despesa pública sanitària de les Illes funcionalment l'any 2023. El total de la part que aporten les comunitats autònomes (el 93,18 % del conjunt de totes les CA segons l'EGSP).

Els serveis hospitalaris i especialitzats continuen sent la partida dominant: 1.416,3 milions d'euros, equivalents al 63,0 % de la despesa total, lleugerament per sota el 64,5 % de 2022. La segona categoria en importància són els serveis primaris de salut (tal com els classifica el Ministeri de Sanitat), amb 325,5 milions (14,5 %), seguida de la farmàcia, amb 281,5 milions (12,5 %). Conjuntament, les tres primeres categories concentren el 90,0 % de la despesa. Cal destacar el fort increment de la despesa de

capital l'any 2023: 93,2 milions (4,1 %), més del doble dels 42,1 milions de 2022.

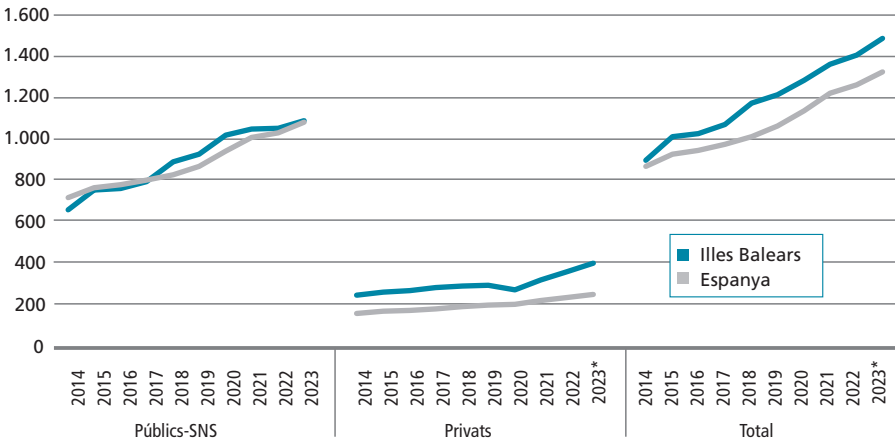
Comparat amb la mitjana estatal que recull l'Informe anual de l'SNS 2024, les Illes Balears presenten un pes dels serveis hospitalaris pràcticament idèntic a la mitjana espanyola (63,0 % vs. 62,9 %), mentre que la proporció dedicada a l'atenció primària (14,5 %) supera lleugerament la mitjana del conjunt de comunitats autònomes (14,1 %).

El **gràfic III-3.7** mostra l'evolució de l'estructura funcional de la despesa sanitària pública de les Illes Balears i la seva inèrcia entre 2002 i 2023, desagregada en les set categories que recull l'Estadística de Gasto Sanitario Público (EGSP): serveis hospitalaris i especialitzats, serveis primaris de salut, farmàcia, serveis col·lectius de salut (I+D), salut pública, trasllat i pròtesis i despesa de capital.

QUADRE III-3.11. DESPESA SANITÀRIA PÚBLICA CONSOLIDADA SEGONS LA COMUNITAT AUTÒNOMA (2023)			
	Milions d'euros	Percentatge sobre el PIB	Euros per habitants
País Basc	4.903	5,6%	2.208
Astúries	2.196	7,8%	2.182
Múrcia	3.325	8,2%	2.134
Extremadura	2.215	8,9%	2.101
Navarra	1.411	5,6%	2.092
Castella i Lleó	4.937	7,0%	2.070
Cantàbria	1.214	7,2%	2.063
Catalunya	15.963	5,7%	2.006
Aragó	2.696	5,8%	2.004
Galícia	5.365	6,9%	1.988
Canàries	4.365	8,1%	1.962
Espanya	91.004	6,1%	1.890
Castella-la Manxa	3.946	7,3%	1.886
La Rioja	599	5,6%	1.853
Illes Balears	2.248	5,3%	1.839
Com. Valenciana	9.524	6,8%	1.810
Madrid	11.919	4,1%	1.719
Andalusia	14.178	7,1%	1.648

Font: Estadística de despesa sanitària pública (EGSP). Ministeri de Sanitat.

Gràfic III-3.5.
Despesa hospitalària per habitant (en euros) a Espanya i a les Balears per titularitat del centre (2014-2023)*

Font: sistema d'informació d'atenció especialitzada (SIAE) 2023.*
* Dades provisionals.

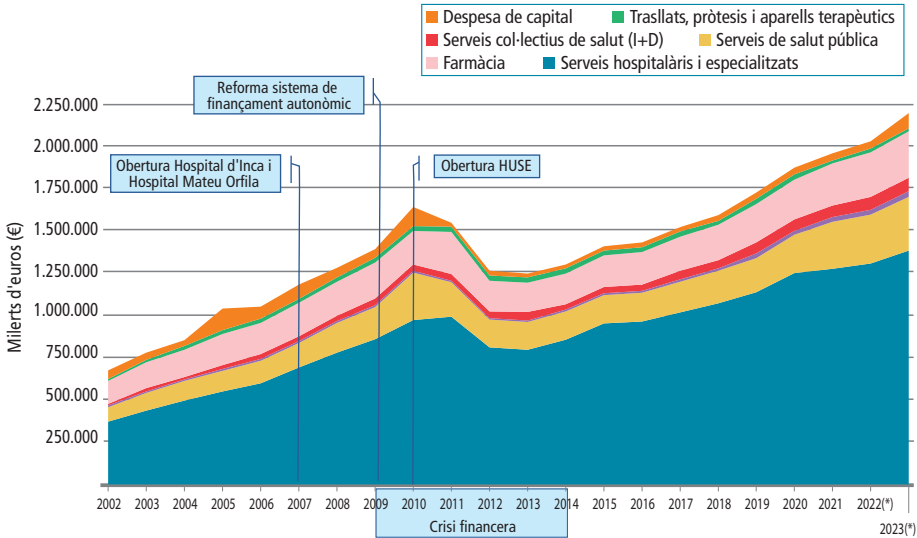
QUADRE III-3.12. DESPESA HOSPITALÀRIA A ESPANYA I A LES ILLES BALEARS PER TITULARITAT DEL CENTRE (2012-2023)*							
		Illes Balears		Espanya		% Illes Balears / Espanya	
		Despesa total	Despesa per habitant (euros)	Despesa total	Despesa per habitant (euros)	Despesa total	Despesa per habitant (euros)
Públics-SNS	2012	757.244.898	690,07	33.317.186.660	721,73	2,27	95,61
	2013	726.536.006	652,95	32.820.150.230	704,42	2,21	92,69
	2014	736.082.010	656,95	33.187.612.720	714,44	2,22	91,95
	2015	852.582.822	755,02	35.523.737.913	765,22	2,40	98,67
	2016	856.008.550	762,25	36.145.250.345	778,54	2,37	97,91
	2017	901.019.165	794,73	37.310.663.711	802,20	2,41	99,07
	2018	1.024.216.673	892,14	38.699.577.572	828,41	2,65	107,69
	2019	1.081.927.801	927,83	40.939.925.395	869,44	2,64	106,72
	2020	1.201.967.485	1.019,06	44.672.154.962	943,55	2,69	108,00
	2021	1.241.598.276	1.051,01	47.726.503.862	1007,54	2,60	104,31
	2022	1.261.791.274	1.053,39	49.371.107.872	1032,99	2,56	101,97
	2023*	1.333.879.969	1.092,68	52.391.473.982	1084,08	2,55	100,79

continua

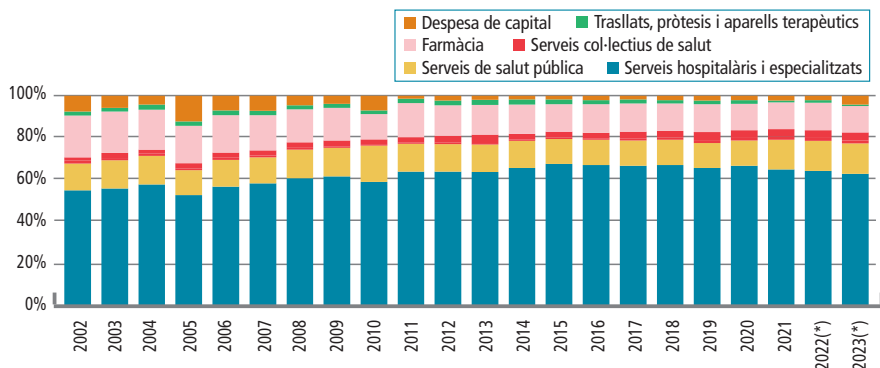
		Illes Balears		Espanya		% Illes Balears / Espanya	
		Despesa total	Despesa per habitant (euros)	Despesa total	Despesa per habitant (euros)	Despesa total	Despesa per habitant (euros)
Privats	2012	228.168.150	207,93	6.954.707.327	150,66	3,28	138,01
	2013	253.378.046	227,72	6.971.492.083	149,63	3,63	152,19
	2014	268.332.682	239,49	7.144.804.478	153,81	3,76	155,71
	2015	289.346.145	256,24	7.532.300.830	162,25	3,84	157,93
	2016	297.698.158	265,09	7.792.674.275	167,85	3,82	157,93
	2017	316.284.490	278,97	8.103.102.547	174,22	3,90	160,13
	2018	326.854.178	284,7	8.683.954.080	185,89	3,76	153,16
	2019	338.208.016	290,04	9.165.540.949	194,65	3,69	149,01
	2020	314.796.240	266,89	9.272.759.556	195,86	3,39	136,27
	2021	371.048.977	314,09	10.262.856.624	216,66	3,62	144,97
	2022	426.695.139	356,22	11.079.098.833	231,81	3,85	153,67
	2023*	484.818.148	397,15	11.883.075.489	245,88	4,08	161,52

Font: sistema d'informació d'atenció especialitzada (SIAE).
(*) Dades provisionals.

Gràfic III-3.6.
Despesa sanitària pública 2002-2023

Gràfic III-3.7.
Repartiment despesa sanitària pública 2002-2023

Font: Ministerio de Sanidad. Estadística de Gasto Sanitario Público. Classificació funcional. Elaboració pròpia.

Al llarg dels vint-i-dos anys analitzats, els serveis hospitalaris i especialitzats han estat, de manera ininterrompuda, la partida dominant de la despesa. El seu pes ha oscil·lat entre el 55,3 % del total l'any 2002 i el 63,0 % l'any 2023, amb un punt àlgid al voltant del 67 % entre els anys 2018 i 2020. La farmàcia ha constituït la segona partida en importància durant la major part del període, amb un pes que ha variat entre el 19,9 % (2002) i el 12,5 % (2023). Això no implica una caiguda en termes absoluts: la despesa en farmàcia ha crescut de 137,3 M€ (2002) a 281,5 M€ (2023), un increment del 105 %.

Els serveis primaris de salut han mantingut un pes al voltant del 12 %-14 % del total al llarg de tot el període, amb l'excepció de 2010, quan van arribar al 17,2 %. Malgrat tot, la proporció de la despesa dedicada al primer nivell assistencial ha crescut moderadament, passant del 12,6 % l'any 2002 al 14,5 % l'any 2023.

La despesa de capital experimenta un salt notable l'any 2023, fins als 93,2 M€

(4,1 % del total), el valor més elevat de la sèrie, més del doble dels 42,1 M€ de 2022. Finalment, les categories de serveis col·lectius de salut (que inclou R+D), salut pública i trasllat/pròtesis representen conjuntament al voltant del 6 % de la despesa total al llarg de tot el període, amb un lleuger creixement de la salut pública a partir de 2020 (vegeu el [gràfic III-3.8](#)).

3.2.7.2.3. Dotació de metges públics i despesa assistencial (2004-2023)

Atès que el 77,5 % de la despesa ve de l'atenció primària i atenció especialitzada, és crític analitzar la dotació de personal sanitari. El [gràfic III-3.9](#) creua quatre variables per analitzar conjuntament l'evolució de la dotació de metges i de la despesa assistencial de les Illes Balears entre els anys 2004 i 2023. L'eix esquerre recull la despesa en euros en serveis hospitalaris i especialitzats (àrea blava) i en serveis primaris de salut (àrea groga). L'eix dret recull dues ràtios de metges per 1.000 habitants: els metges vinculats al sistema públic —

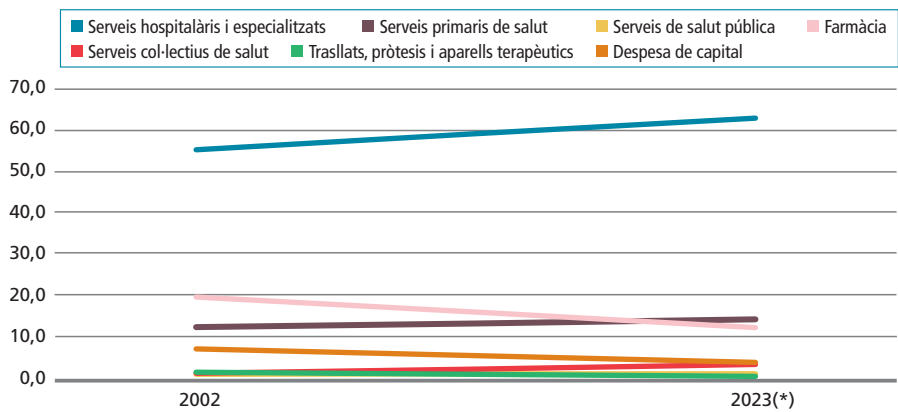
atenció primària i especialitzada conjunta— per a les Illes Balears i per a la mitjana espanyola (línies sòlides groga i blava, respectivament), i els metges col·legiats no jubilats —que inclouen tant el sector públic com el privat— per a les Illes Balears i per a la mitjana espanyola (línies discontinües groga i blava, respectivament).

Pel que fa als metges vinculats al sistema públic (línies sòlides), les Illes Balears parteixen el 2004 de 2,21 metges per 1.000 habitants, clarament per sota els 2,50 de la mitjana espanyola. Les dues sèries creixen de manera paral·lela al llarg del període —les Illes fins a 2,85 l’any 2023, Espanya fins a 3,12— però la bretxa de –0,27 metges per 1.000 habitants es manté pràcticament constant durant les dues dècades, sense cap tendència de convergència.

Els metges col·legiats no jubilats (línies discontinües), que inclouen tant els pro-

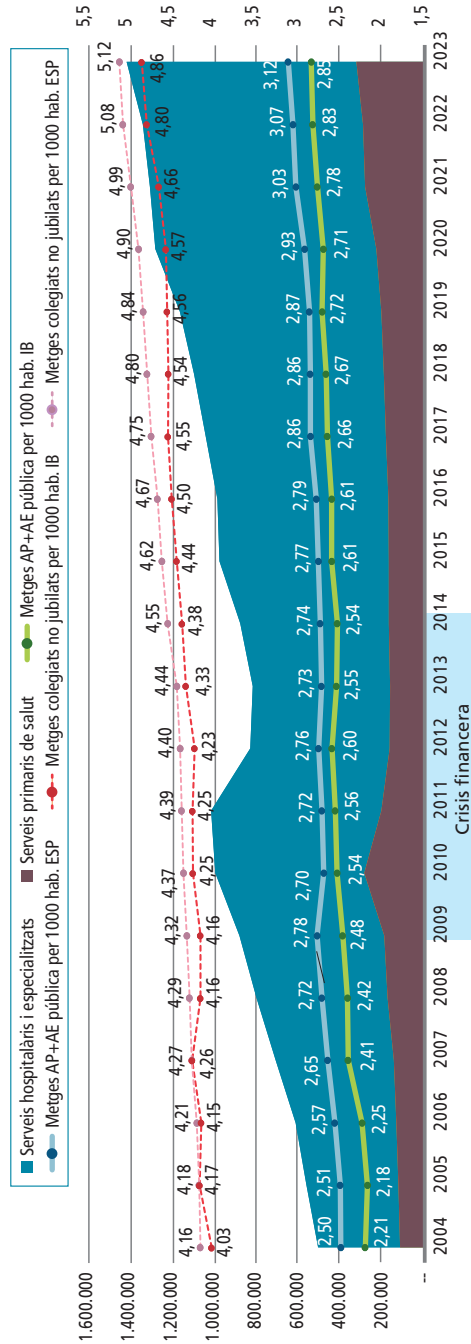
fessionals del sector públic com els del privat, mostren una evolució molt diferent. A les Illes Balears, aquesta ràtio creix de 4,03 l’any 2004 a 4,86 l’any 2023, i a Espanya de 4,16 a 5,12. En aquest cas, la bretxa s’ha ampliat lleugerament en perjudici de les Illes (de –0,13 l’any 2004 a –0,26 el 2023), però el fet més rellevant és la distància creixent entre la ràtio de metges col·legiats totals i la de metges vinculats al sistema públic: a les Illes Balears, l’any 2023, hi ha 4,86 metges col·legiats per cada 1.000 habitants, però només 2,85 vinculats al sistema públic. Això significa que prop del 41 % dels metges col·legiats de les Illes exerceixen fora del sistema públic, una proporció que pot reflectir el pes del sector sanitari privat en un territori que ha de cobrir les necessitats d’una població flotant derivada d’una activitat turística intensa i també una elevada proporció de població amb doble cobertura (28,9 %).

Gràfic III-3.8.
Evolució 2002 – 2023 del repartiment funcional de la despesa sanitària pública (%)

Font: Ministeri de Sanitat. Estadística de Gasto Sanitario Público. Elaboració pròpia.

Gràfic III-3.9.
Metges d'atenció primària i especialitzada de dependència pública per 1.000 hab. - Despesa (€) en serveis hospitalaris, especialitzats i primària

Font: Ministerio de Sanidad. Estadística de Gasto Sanitario Público. Elaboració pròpia.

3.3.

MORTALITAT

3.3.1. MORTALITAT GENERAL

Els tumors i les malalties del sistema circulatori són les causes de mort més freqüents a les Illes Balears. Els tumors ho són en homes, amb una taxa de 225,3 casos per cada 100.000 habitants l'any 2024, i les malalties circulatòries ho són en les dones, amb una taxa de 206,2 casos per 100.000 habitants l'any 2024.

En els gràfics III.3.10 i III-3.11 es mostra l'evolució de les taxes de mortalitat a les Illes Balears de 2016 a 2024 per a aquests dos grups de causes. En dones, s'evidencia una lleugera tendència a l'augment de la mortalitat per tumors i a la disminució per malalties circulatòries. En els homes, la tendència es manté.

3.3.2. MORTALITAT PER CAUSES EXTERNES

La mortalitat per causes externes és més freqüent en homes que en dones. La causa externa més freqüent des de 2009 és el suïcidi. La taxa de suïcidi en homes, l'any 2024, és de 12,5 casos per 100.000 habitants. La taxa de suïcidi en dones, l'any 2024, és de 3,4 casos per 100.000 habitants.

En el gràfic III-3.12 es mostra l'evolució de la taxa de suïcidis des de 2016. Es pot veure que la tendència es manté en els dos sexes. En homes, destaca l'augment de la taxa l'any 2024, la més alta de la

sèrie. En dones, la taxa de 2024 baixa respecte a la de 2023, sense arribar al mínim de l'any 2020 (vegeu el gràfic III-3.12).

La segona causa externa de mort més freqüent l'any 2024 són les caigudes accidentals i la tercera els ofegaments.

3.4.

MORBIDITAT

En el quadre III-3.13, es pot veure l'evolució en 5 anys de les malalties de declaració obligatòria. Les malalties en les quals es veu una tendència a un augment important són les de transmissió sexual. L'augment de tos ferina correspon al brot de 2024.

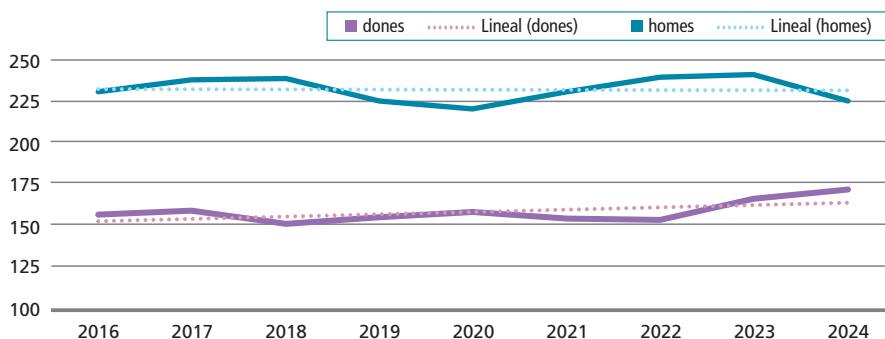
3.5.

SALUT MATERNOINFANTIL

INTERRUPCIÓ VOLUNTÀRIA DE L'EMBARÀS

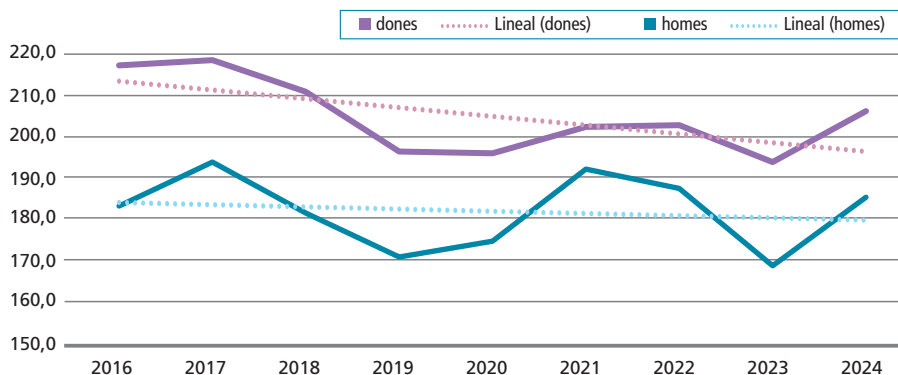
Les interrupcions voluntàries de l'embaràs augmenten a partir de l'any 2022, fonamentalment en les edats compreses entre els 20 i els 29 anys. A partir de l'any 2023, s'observa un augment de les interrupcions voluntàries de l'embaràs en el grup d'edat de 35 a 39 anys. El gràfic 4 mostra l'evolució de les taxes de 2020 a 2024 (vegeu el gràfic III-3.13).

Gràfic III-3.10.
Taxa de mortalitat per tumors per 100.000 habitants a les Illes Balears (2016 - 2024)

Font: IBESTAT. Elaboració pròpia.

Gràfic III-3.11.
Taxa de mortalitat per malalties circulatòries per 100.000 habitants a les Illes Balears (2016 - 2024)

Font: IBESTAT. Elaboració pròpia.

3.6.

CONSUM DE TABAC, ALCOHOL I ALTRES DROGUES

Segons dades de l'ESTUDES, enquesta realitzada a joves de 14 a 18 anys, a les Illes Balears les dones consumeixen més que els homes. La tendència de 2018 a 2025

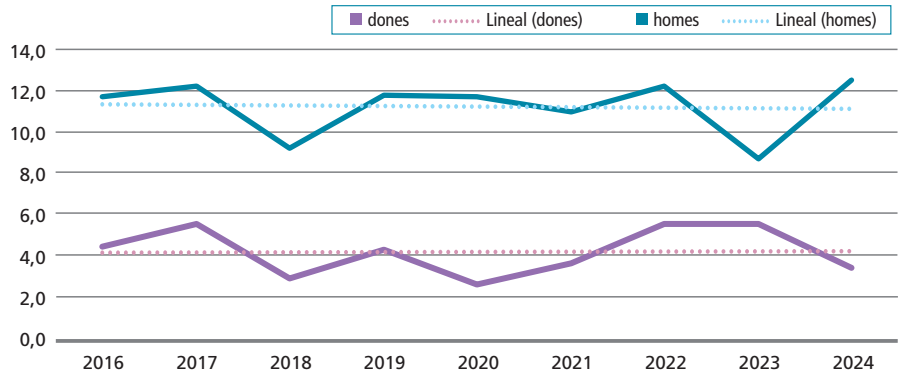
és cap a una disminució del consum d'alcohol, tabac, cànnabis i hipnosedants en els dos sexes (vegeu els gràfics III-3.14., III-3.15., III-3.16 i III-3.17).

Segons dades de l'estudi EDADES, fet a persones d'entre 15 i 64 anys, a les Illes Balears els homes consumeixen més que les dones, excepte pel que fa als hipnosedants. L'evolució des de 2017 ens mostra una ten-

dència a la disminució del consum de tabac i hipnosedants en els dos sexes, un augment del consum d'alcohol respecte a l'es-

tudi anterior i una repuntada del consum de cànnabis en les dones (vegeu els gràfics III-3.18, III-3.19, III-3.20 i III-3.21).

Gràfic III-3.12.
Taxa de suïcidis per 100.000 habitants a les Illes Balears (2016 - 2024)

Elaboració pròpia. Font: IBESTAT.

QUADRE III-3.13. MALALTIES DE DECLARACIÓ OBLIGATÒRIA (2020-2024)

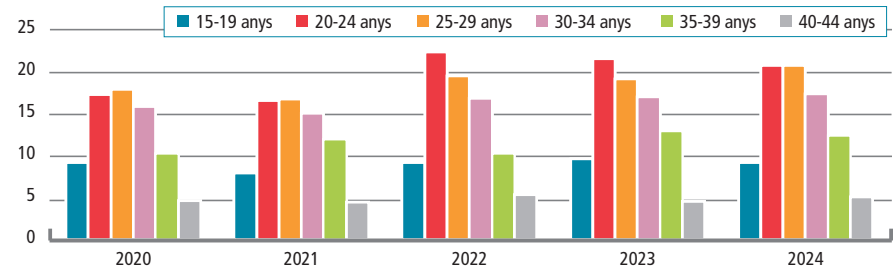
Malalties de declaració obligatòria	Casos				
	2020	2021	2022	2023	2024
Diarrea infec. aguda	16.814	23.220	36.417	46.242	57.621
Grip	12.310	2.194	9.664	15.791	16.283
Varicel·la	507	384	536	525	561
Inf. gonocòccica	227	452	609	674	643
Sífilis	135	212	304	404	409
F. Tifoide	0	0	0	0	0
Disenteria bacil·lar	3	1	5	4	1
F. exant. mediterrània	22	30	13	25	13
F. recurrent paparres	0	0	0	0	0
M. meningocòccica	10	2	2	8	7
M. H. Influenzae	4	8	15	13	19
Tuberculosi pulm.	46	52	46	68	67
Tuberculosi, altres	37	28	22	18	24
Tuberculosi	83	80	68	86	91

continua

Malalties de declaració obligatòria	Casos				
	2020	2021	2022	2023	2024
Xarampió	0	0	0	1	0
Rubèola	0	0	0	0	0
Parotiditis	67	20	53	26	108
Tos ferina	9	2	3	4	397
Hepatitis A	5	2	0	1	46
Hepatitis B	9	10	15	13	7
Hepatitis C	20	39	63	37	69
Legionel·losi	46	75	74	78	47
Tètan	0	0	0	0	0
Leishmaniasi	22	55	31	52	30
Brucel·losi	0	2	0	0	0
Botulisme	0	0	0	0	0
Lepra	0	0	0	0	0
Carboncle	0	0	0	0	0
Polio	0	0	0	0	0
Triquinosi	0	0	0	0	0
Sífilis congènita	0	1	1	0	3
Herpes Zoster	6.271	6.443	6.705	7.406	6.768
MI Str. pneumoniae	46	45	104	135	127
Paludisme	0	0	0	0	0
Dengue	0	0	2	0	0
E.C.Jakobs	1	4	1	6	2
Campilobacteriosi	—	—	—	—	36
Febre Q	—	—	—	—	6
Giardiosi	—	—	—	—	56
Inf. Chlamydia trachomatis	—	—	—	—	161
Inf. E Coli Shiga	—	—	—	—	12
LGV	—	—	—	—	7
Listeriosi	—	—	—	—	2
Salmonel·losi	—	—	—	—	52
VIH	127	125	104	101	97
SIDA	12	14	12	8	15

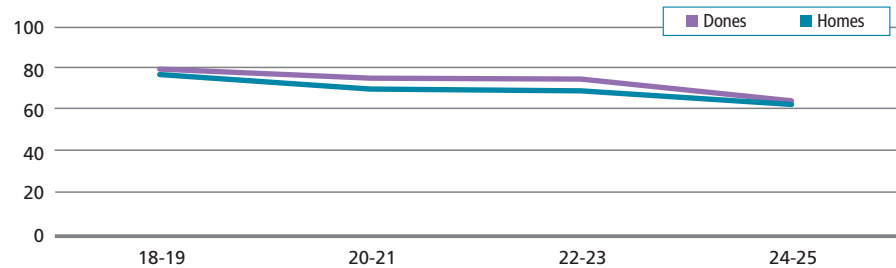
Font: Servei de Vigilància en Salut Pública, Direcció General de Salut Pública, Conselleria de Salut

Gràfic III-3.13.
Taxa d'interrupcions voluntàries de l'embaràs per 1.000 dones

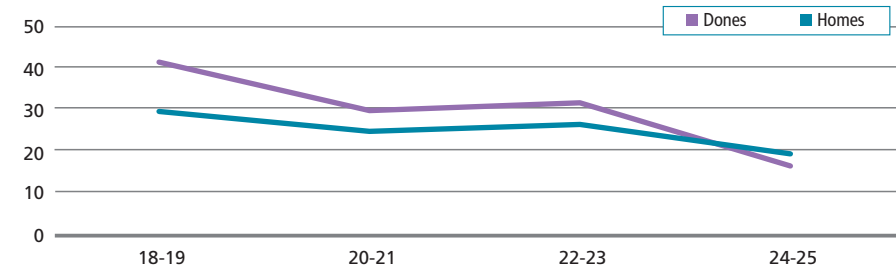
Font: Servei de Vigilància Salut Pública. Direcció General Salut Pública. Conselleria de Salut de les Illes Balears.

Gràfic III-3.14.
Evolució del consum d'alcohol en joves de 14 a 18 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2018-2025

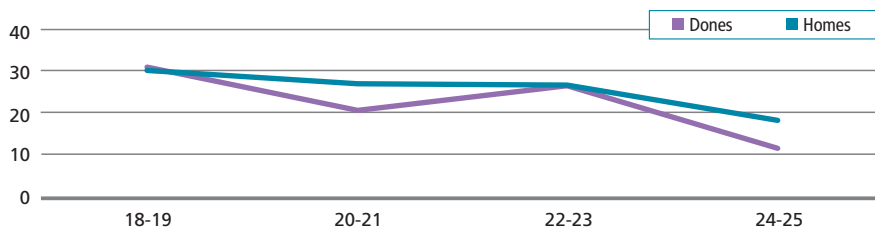
Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. ESTUDES 2018/2025.

Gràfic III-3.15.
Evolució del consum de tabac en joves de 14 a 18 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2018-2025

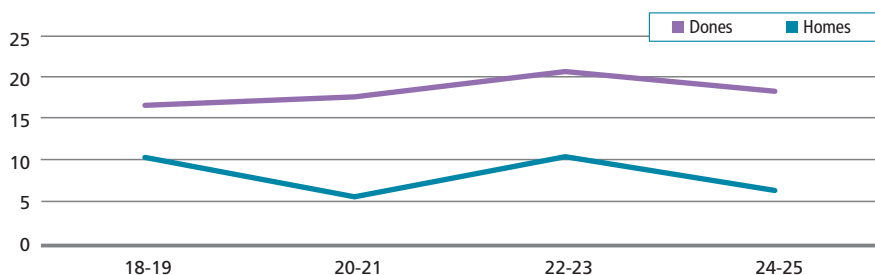
Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. ESTUDES 2018/2025.

Gràfic III-3.16.
Evolució del consum de cànnabis en joves de 14-18 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2018-2025

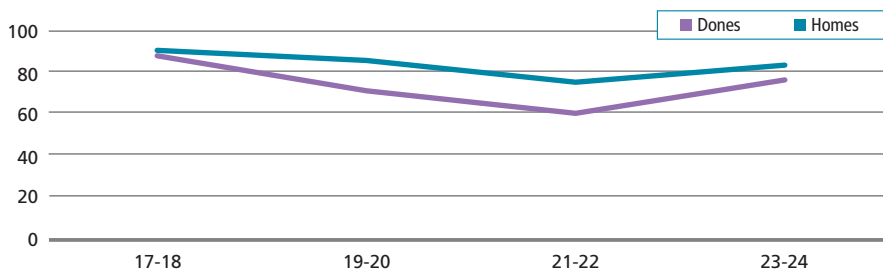
Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. ESTUDES 2018/2025.

Gràfic III-3.17.
Evolució consum d'hipnosedants* en joves de 14-18 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2018-2025 *amb recepta o sense

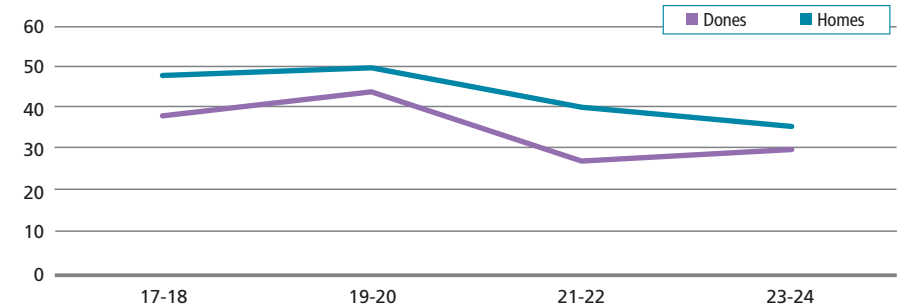
Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. ESTUDES 2018/2025.

Gràfic III-3.18.
Evolució del consum d'alcohol en edats de 15 a 64 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2017-2024

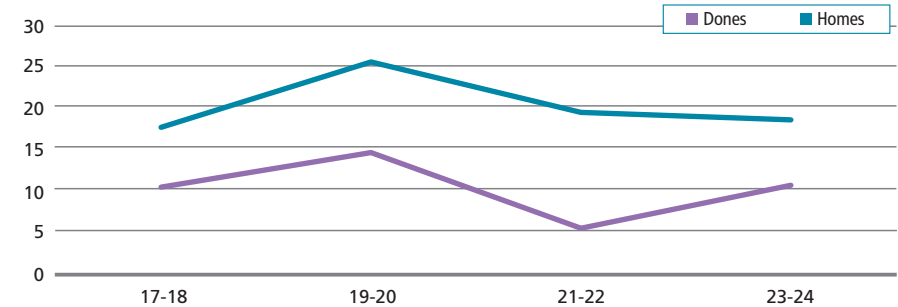
Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. EDADES 2017/2024.

Gràfic III-3.19.
Evolució del consum de tabac en edats de 15 a 64 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2017-2024

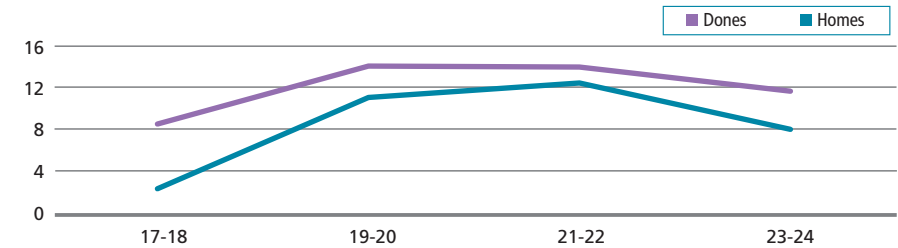
Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. EDADES 2017/2024.

Gràfic III-3.20.
Evolució del consum de cànnabis en edats de 15-64 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2017-2024

Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. EDADES 2017/2024.

Gràfic III-3.21.
Evolució consum hipnosedants* en edats de 15-64 anys.
Percentatge de consum els darrers 12 mesos, anys 2017-2024 *amb recepta o sense

Font: Direcció General de Salut Mental. Conselleria de Salut de les Illes Balears. EDADES 2017/2024.

3.7.

INDICADORS CLAU DEL SISTEMA NACIONAL DE SALUT

El Sistema Nacional de Salut i, en termes més amplis, el sistema sanitari espanyol, disposa de diversos indicadors per proporcionar informació sobre el seu funcionament i desenvolupament. Aquests indicadors clau proporcionen, d'una manera integrada i sistemàtica, informació essencial sobre el sistema sanitari públic i privat. A continuació, es resumeixen els principals indicadors de les Balears en comparació amb el valor nacional (vegeu el quadre III-3.14).

3.8.

SALUT MENTAL

La salut mental és una dimensió essencial de la qualitat de vida de les persones i un factor clau per a la seva integració laboral i benestar. Els problemes de salut mental són la segona causa de baixa laboral temporal i permanent, després de les malalties osteomusculars. Un dels indicadors clau del Sistema Nacional de Salut és la taxa de suïcidis. Les últimes dades oficials, publicades per l'INE, es presenten desglossades per edat, sexe i comunitat autònoma i s'incorporen novament en aquesta publicació (vegeu els quadres III-3.15 i III-3.16 i el gràfic III-3.22).

3.9.

EL CONEIXEMENT I LA INNOVACIÓ BIOMÈDICA I SANITÀRIA DE LES ILLES BALEARS

L'any 2025, la investigació i la innovació en salut a les Illes Balears es troben en una fase de consolidació i maduresa de l'ecosistema, caracteritzada per una orientació creixent cap a la presa de decisions basada en dades, el reforç del talent investigador i el desenvolupament d'infraestructures estratègiques.

En un context nacional i europeu marcat per l'impuls de la medicina personalitzada, la digitalització del sistema sanitari i l'ús intensiu de dades en salut, les Illes Balears avancen cap a un model d'R+D+I més estructurat, mesurable i orientat a resultats. En aquest sentit, l'elaboració durant l'any 2025 del Catàleg de recursos d'R+D+I en salut ha permès disposar d'una visió integrada i basada en evidència del sistema, identificant-ne les capacitats, les fortaleeses i els reptes principals.

Un dels elements més rellevants d'aquesta evolució és la consolidació del capital humà investigador com a eix central del sistema, amb més de 1.250 persones investigadores en l'àmbit de la salut. En aquest sentit, l'anàlisi detallada del perfil del personal investigador en salut posa de manifest el pes específic del perfil clínic dins l'ecosistema, que representa el 35,3 % del total, fet que evidencia la forta vinculació entre activitat assistencial i recerca. Així mateix, destaca la presència significativa de perfils investigadors en etapes intermèdies de la seva

carrera (R2 i R3) que, conjuntament, representen el 27,1 % del total, una xifra que indica una consolidació progressiva del talent investigador i una estructura cada vegada més equilibrada. D'altra banda, la distribució del personal investigador mostra un equilibri entre homes i dones, amb una presència femenina lleugerament més elevada (55 %), fet que reflecteix el compromís del sistema amb la igualtat de gènere en l'àmbit de la recerca.

En continuïtat amb les línies iniciades l'any 2024 en matèria de carrera investigadora, durant el 2025 ja s'han dut a terme noves iniciatives alineades amb la darrera modificació de la Llei 14/2011 de la ciència, la tecnologia i la innovació i els estàndards europeus en matèria de recursos humans en recerca. A més, durant l'any 2025 es consolida i es reforça el model d'ecosistema de recerca i innovació en salut de les Illes Balears, caracteritzat per la seva naturalesa interconnectada, i amb una estreta relació entre els diferents agents —hospitals, atenció primària, universitat, centres de recerca, empreses i administració. En aquest sentit, es posa un èmfasi creixent en l'impuls de la col·laboració efectiva entre aquests actors, amb l'objectiu d'orientar la recerca cap a la resolució de reptes reals del sistema sanitari.

Paral·lelament, l'any 2025 marca un avanç significatiu en el desenvolupament d'infraestructures científiques i tecnològiques orientades a la recerca clínica i la medicina de precisió. En aquest sentit, destaca especialment la posada en marxa de la Unitat Balear d'Investigació Clínica i

Assaigs Clínics (UBICEC), que representa un punt d'inflexió en la capacitat del sistema per desenvolupar assaigs clínics, especialment en fases primerenques (fases I i II). Aquesta nova infraestructura permetrà incrementar la complexitat i qualitat de la recerca clínica a la comunitat, facilitar l'accés de la població a teràpies innovadores i reforçar el posicionament de les Illes Balears com a entorn competitiu en investigació biomèdica en els àmbits estatal i internacional.

En conjunt, la trajectòria recent reflecteix la transició des d'un model en creixement cap a un ecosistema de recerca i innovació en salut més cohesionat, orientat a la generació de valor, la transferència del coneixement i la millora dels resultats en salut. Aquest procés s'emmarca en el desplegament de l'Estratègia de Recerca i Innovació en Salut de les Illes Balears 2023-2027, que actua com a full de ruta per consolidar l'R+D+I com a element transformador del sistema sanitari i com a palanca de desenvolupament social i econòmic de la Comunitat Autònoma.

A continuació, el punt 3.9.1 d'aquest capítol recull les activitats que ha desenvolupat la Direcció General de Recerca en Salut, Formació i Acreditació de la Conselleria de Salut en el marc de l'Estratègia. Els punts 3.9.2, 3.9.3 i 3.9.4 presenten l'evolució dels principals indicadors i actuacions de l'R+D+I biomèdica i sanitària a través dels diferents actors del sistema: l'Institut d'Investigació Sanitària de les Illes Balears (IdISBa), la Biblioteca Virtual de les Illes Balears (Bibliosalut) i el Comitè d'Ètica de la Investigació amb medicaments de les Illes Balears (CEIm-IB).

QUADRE III-3.14. INDICADORS CLAU DEL SISTEMA NACIONAL DE SALUT (2024)						
Valor nacional	Valor de Balears, Illes (lb)		Any	Balears/Espanya	Diferència Espanya-Balears	Màxim Mínim
38,72	32,15	Percentatge de persones de 50 a 69 anys amb prova de sang oculta en femta realitzada amb la freqüència recomanada (cada 2 anys)	2023	0,83	-6,57	63,90 7,35
76,04	51,43	Freqüentació en consultes d'atenció especialitzada (% SNS)	2023	0,68	-24,61	100,00 51,43
22,24	16,96	Accessibilitat a atenció primària en 24-48 hores des de la sol·licitud de la cita	2024	0,76	-5,28	67,82 13,12
16,61	16,21	Taxa ajustada d'hospitalització per malaltia hipertensiva per 10.000 hab.	2023	0,98	-0,40	19,92 12,96
34,16	24,60	DHD substàncies hipnòtiques i sedants	2024	0,72	-9,56	65,60 19,62
5,07	7,10	Freqüentació en medicina d'atenció primària per persona assignada/any	2024	1,40	2,03	7,21 3,22
0,09	0,07	Taxa d'amputacions membre inferior en persones diabètiques (hospitals SNS)	2023	0,78	-0,02	0,18 0,02
9,80	15,93	Inaccessibilitat declarada a l'atenció dental per motius econòmics	2023	1,63	6,13	17,33 3,73
68,38	53,40	Control de PAS i PAD en pacients amb registre d'hipertensió arterial	2023	0,78	-14,98	78,63 53,40
23,34	19,49	Taxa de cessàries (hospitals SNS)	2023	0,84	-3,85	30,88 14,17
34,70	24,70	Taxa de risc de pobresa o exclusió social en menors de 16 anys (AROE infantil)	2024	0,71	-10,00	62,60 17,10
24,30	14,70	Taxa de risc de pobresa o exclusió social en 16 i més anys (AROE adults)	2024	0,60	-9,60	39,90 13,60
0,79	0,68	Personal mèdic atenció primària per 1.000 persones assignades	2024	0,86	-0,11	1,09 0,65
11,87	8,77	Utilització de benzodiazepines de vida mitjana llarga en persones de 65 i més anys	2023	0,74	-3,10	16,93 6,42
5,87	4,97	Mortalitat intrahospitalària postinfart per cada 100 altes per infart (SNS)	2023	0,85	-0,90	15,28 4,35
20,13	20,04	Taxa ajustada d'hospitalització per malalties cerebrovasculars, per 10.000 hab.	2023	1,00	-0,09	25,37 14,89
47,11	37,22	Percentatge de cirurgia ambulatoria en l'SNS (Hospitals SNS)	2023	0,79	-9,89	51,15 36,87
10,95	9,69	Percentatge de reingressos urgents psiquiàtrics (Hospitals SNS)	2023	0,88	-1,26	17,83 6,66
0,76	0,72	Personal d'infermeria en atenció primària per 1.000 persones assignades	2024	0,95	-0,04	1,12 0,50

continua

Valor nacional	Valor de Balears, Illes (lb)		Any	Balears/ Espanya	Diferència Espanya- Balears	Màxim	Mínim
18,00	23,04	DHD d'antibiòtics	2024	1,28	5,04	23,04	14,31
105,08	83,99	Temps mitjà d'espera per a una primera consulta d'atenció especialitzada	2024	0,80	-21,09	122,78	28,96
41,64	32,16	Dificultat per a la mobilitat en 65 i més anys	2023	0,77	-9,48	50,97	30,68
7,64	6,30	Prevalença registrada de diabetis mellitus en població general	2023	0,82	-1,34	9,60	6,09
68,45	57,57	Cobertura (%) de persones majors de 64 anys vacunades enfront de la grip	2021	0,84	-10,88	76,41	32,94
285,18	239,79	Despesa farmacèutica per habitant i any a través de receptes mèdiques SMS en oficines de farmàcia	2024	0,84	-45,39	393,83	233,20
8,28	7,22	Percentatge global de reingressos en hospitals d'aguts (SNS)	2023	0,87	-1,06	10,37	6,94
53,29	45,56	Índex de dependència	2024	0,85	-7,73	63,62	43,42
745,48	872,61	Freqüentació en urgències d'atenció primària	2024	1,17	127,13	1639,48	169,15
8,04	6,99	Taxa de mortalitat ajustada per edat per suïcidi per 100.000 habitants	2023	0,87	-1,05	12,18	5,65
84,07	76,83	Llits hospitalaris en funcionament (% SNS)	2023	0,91	-7,24	100,00	69,75
18,69	16,83	Prevalença registrada d'hipertensió arterial en població general	2023	0,90	-1,86	22,36	12,18
44,50	28,72	Percentatge de la població que declara escassetat de zones verdes a l'entorn del seu habitatge	2023	0,65	-15,78	81,42	7,28
45,30	49,62	Percentatge de població de classe social baixa	2023	1,10	4,32	33,57	56,85
75,20	73,96	Pacients amb diabetis mellitus amb hemoglobina glicosilada <7,5%	2023	0,98	-1,24	78,94	72,03
80,11	78,24	Participació en les decisions sobre el seu problema de salut i el seu tractament en atenció primària	2024	0,98	-1,87	86,95	71,03
93,06	91,30	Freqüentació registrada en hospitals de dia (% SNS)	2023	0,98	-1,76	100,00	75,44
76,78	74,39	Participació en les decisions sobre el seu problema de salut i el seu tractament en atenció especialitzada	2024	0,97	-2,39	83,74	65,14
29,01	28,22	Percentatge de pacients polimedicats en persones de 75 i més anys	2023	0,97	-0,79	43,22	16,09

continua

Valor nacional	Valor de Balears, Illes (Ib)		Any	Balears/ Espanya	Diferència Espanya-Balears	Màxim	Mínim
107,15	100,05	DHD antidepressius	2024	0,93	-7,10	163,32	59,57
7,13	9,48	Prevalença d'obesitat en població infantil	2023	1,33	2,35	21,47	1,02
8,48	4,86	Percentatge de la despesa dedicada a concerts	2023	0,57	-3,62	21,09	2,94
1947,53	1886,16	Despesa sanitària públic gestionat per les comunitats autònomes, per habitant protegit	2023	0,97	-61,37	2202,02	1710,79
50,21	43,38	Taxa de mortalitat ajustada per edat per cardiopatia isquèmica per 100.000 habitants	2023	0,86	-6,83	79,32	38,69
4,85	4,57	Mortalitat intrahospitalària després de fractura de maluc per cada 100 altes per aquest diagnòstic (SNS)	2023	0,94	-0,28	7,00	3,15
13,87	14,48	Percentatge de la despesa sanitària en atenció primària	2023	1,04	0,61	16,68	10,68
2,15	2,30	Personal mèdic en atenció especialitzada per 1.000 hab.	2023	1,07	0,15	2,76	1,52
39,17	37,83	Utilització de hipolipemiants en persones de 75 i més anys sense malaltia cardiovascular	2023	0,97	-1,34	20,08	27,83
83,90	83,96	Esperança de vida en néixer	2023	1,00	0,06	85,18	80,79
551,27	477,42	Despesa mitjana anual de consum per persona en béns i serveis sanitaris (euros)	2024	0,87	-73,85	706,94	379,97
11,59	12,52	Taxa ajustada d'hospitalització per infart agut de miocardi, per 10.000 hab.	2023	1,08	0,93	15,99	7,22
19,35	19,50	Anys de vida saludable als 65 anys	2023	1,01	0,15	21,76	15,84
45,16	48,72	Percentatge de la despesa en remuneració de personal	2023	1,08	3,56	53,40	38,05
16,64	20,92	Prevalença de consum de tabac en població adulta	2023	1,26	4,28	21,48	9,89
114,04	114,31	Taxa de mortalitat prematura per càncer, ajustada per edat, per 100.000 habitants	2023	1,00	0,27	144,54	98,21
3,87	4,31	Personal d'infermeria en atenció especialitzada per 1.000 hab.	2023	1,11	0,44	5,57	3,21

continua

Valor nacional	Valor de Balears, Illes (lb)		Any	Balears/Espanya	Diferència Espanya-Balears	Màxim	Mínim
35,11	38,94	Proporció de població de 25 a 64 anys amb nivell d'estudis de 1r etapa d'educació secundària o inferior	2024	1,11	3,83	47,55	20,82
46,57	50,09	Valoració positiva de la coordinació entre els diferents professionals del sistema sanitari públic	2024	1,08	3,52	58,20	27,29
125,55	98,84	Temps mitjà d'espera (dies) per a una intervenció quirúrgica no urgent	2024	0,79	-26,71	177,52	48,09
4,30	1,89	Inaccessibilitat declarada als medicaments receptats per motius econòmics (en els últims 12 mesos)	2024	0,44	-2,41	6,58	1,27
1,71	1,72	Taxa d'hospitalització per complicacions agudes en pacients diabètics en el Sistema Nacional de Salut	2023	1,01	0,01	2,83	0,96
18,73	24,48	Taxa de mortalitat ajustada per edat per diabetis mellitus per 100.000 habitants	2023	1,31	5,75	38,04	7,40
49,42	50,84	Percentatge de població de 65 anys i més amb valoració positiva del seu estat de salut	2023	1,03	1,42	58,94	37,27
6,54	8,60	Taxa ajustada d'hospitalització per diabetis mellitus per 10.000 hab.	2023	1,31	2,06	11,21	4,50
689,20	814,76	Freqüentació d'urgències hospitalàries	2023	1,18	125,56	831,26	467,90
28,00	38,47	Percentatge de la població que declara que el soroll procedent de l'exterior del seu habitatge és molest	2023	1,37	10,47	72,58	10,91
8,20	9,00	Prevalença total de pacients amb IRaS (infeccions relacionades amb l'assistència sanitària) en hospitals d'aguts	2022	1,10	0,80	14,50	3,10
1,05	1,46	Percentatge de trauma obstètric en part vaginal no instrumentat en el Sistema Nacional de Salut	2023	1,39	0,41	1,84	0,42

Font: indicadors clau del Sistema Nacional de Salut. Ministeri de Sanitat.

QUADRE III-3.15. TAXA DE MORTALITAT PER SUÍCIDI PER COMUNITAT AUTÒNOMA I PER 100.000 HABITANTS (HOMES 2023)

	Totes les edats	Menys de 15 anys	de 15 a 29 anys	de 30 a 39 anys	de 40 a 44 anys	de 45 a 49 anys	de 50 a 54 anys	de 55 a 59 anys
Total Nacional	12,9	0,1	6,4	11,6	14,3	16,4	16,7	18,8
Andalusia	15,5	0,0	6,6	14,0	20,2	20,9	21,7	19,8
Aragó	12,6	0,0	5,6	16,6	20,2	12,2	7,4	21,7
Astúries	20,0	0,0	6,4	16,1	22,4	13,9	29,5	25,4
Illes Balears	9,7	0,0	4,7	10,1	11,5	9,0	17,9	11,5
Canàries	17,2	0,0	9,0	16,3	22,5	25,3	22,1	25,1
Cantàbria	11,2	0,0	9,6	3,2	4,4	15,7	12,7	22,2
Castella i Lleó	12,9	0,0	4,8	9,6	9,7	11,7	15,9	21,8
Castella-la Manxa	13,7	0,0	4,5	11,5	14,6	20,2	12,0	23,6
Catalunya	11,9	0,2	7,4	10,6	12,0	17,0	15,0	18,3
Com. Valenciana	12,8	0,0	6,9	14,6	15,3	17,1	16,1	18,5
Extremadura	12,1	0,0	4,8	11,1	8,0	7,5	17,0	16,3
Galícia	18,8	0,0	9,5	16,0	13,9	16,6	25,4	24,0
Madrid	8,1	0,4	5,4	7,0	7,6	11,2	11,6	12,2
Múrcia	10,9	0,0	6,9	9,0	15,6	19,1	11,5	16,0
Navarra	13,5	0,0	0,0	15,7	8,1	10,5	22,3	20,2
País Basc	9,7	0,0	4,7	5,9	16,5	13,9	10,1	16,5
La Rioja	12,5	0,0	8,0	0,0	16,3	28,8	15,4	8,3
Ceuta	9,6	0,0	11,7	17,9	0,0	0,0	32,8	33,0
Melilla	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,2	0,0

	de 60 a 64 anys	de 65 a 69 anys	de 70 a 74 anys	de 75 a 79 anys	de 80 a 84 anys	de 85 a 89 anys	90 i més anys
Total Nacional	17,4	16,8	15,5	92,2	28,5	36,6	44,8
Andalusia	23,1	21,6	16,5	156,2	35,1	51,1	65,8
Aragó	8,7	10,5	12,9	82,4	41,4	24,8	68,7
Astúries	36,4	17,0	6,8	121,7	72,2	80,1	17,4
Illes Balears	14,1	14,3	17,1	33,7	27,4	30,9	33,7
Canàries	21,6	32,8	11,0	144,6	28,6	33,4	0,0
Cantàbria	14,2	26,6	0,0	37,5	14,2	61,7	37,5
Castella i Lleó	14,0	11,1	19,6	84,8	31,8	32,7	28,3
Castella-la Manxa	18,0	20,1	18,3	37,6	52,2	45,6	56,5

continua

	de 60 a 64 anys	de 65 a 69 anys	de 70 a 74 anys	de 75 a 79 anys	de 80 a 84 anys	de 85 a 89 anys	90 i més anys
Catalunya	18,0	15,9	12,2	85,3	25,0	28,3	34,1
Com. Valenciana	14,2	15,0	13,6	94,1	24,9	44,4	41,2
Extremadura	12,3	3,2	19,9	19,4	62,5	52,2	135,8
Galícia	25,8	26,6	31,5	114,9	36,2	26,6	54,4
Madrid	10,2	11,6	10,0	66,4	7,2	31,5	24,9
Múrcia	17,5	8,4	10,5	180,5	21,4	10,8	22,6
Navarra	23,0	27,6	46,3	73,3	24,8	0,0	73,3
País Basc	10,4	6,1	16,2	62,0	10,4	20,7	72,3
La Rioja	9,0	21,3	26,0	0,0	24,1	110,4	0,0
Ceuta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Melilla	0,0	49,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Elaboració pròpia a partir de "Defuncions per suïcidi" de l'INE 2023.

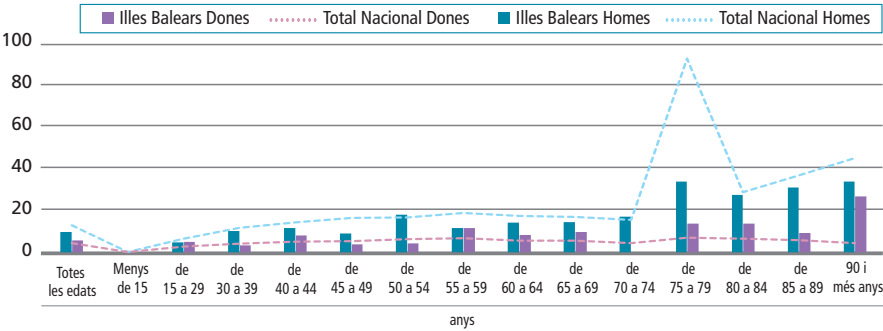
QUADRE III-3.16. TAXA DE MORTALITAT PER SUÏCIDI PER COMUNITAT AUTÒNOMA I PER 100.000 HABITANTS (DONES 2023)								
	Totes les edats	Menys de 15 anys	de 15 a 29 anys	de 30 a 39 anys	de 40 a 44 anys	de 45 a 49 anys	de 50 a 54 anys	de 55 a 59 anys
Total nacional	4,4	0,2	2,6	4,0	5,0	5,3	6,3	6,6
Andalusia	4,4	0,0	1,3	4,7	4,5	7,6	7,4	6,0
Aragó	3,5	1,2	4,0	1,3	2,1	1,8	3,9	4,0
Astúries	7,6	4,0	6,7	6,0	16,3	9,2	4,8	7,2
Illes Balears	5,7	0,0	4,9	3,4	7,9	3,9	4,2	11,6
Canàries	4,8	0,0	2,7	4,1	3,4	3,1	11,2	7,6
Cantàbria	6,3	0,0	2,5	9,5	13,2	3,9	12,4	4,3
Castella i Lleó	5,1	0,0	3,9	6,7	10,0	3,3	6,4	3,1
Castella-La Manxa	2,4	0,0	1,2	0,0	2,6	1,2	5,0	8,9
Catalunya	4,2	0,4	2,5	2,8	6,3	5,7	5,9	5,3
Com. Valenciana	5,3	0,0	3,9	4,4	5,0	6,3	5,8	11,6
Extremadura	3,2	0,0	1,3	0,0	2,7	2,5	7,3	11,7
Galícia	4,7	0,0	4,1	6,2	3,0	6,0	5,5	3,8
Madrid	3,7	0,4	3,1	3,0	2,9	4,2	4,6	5,8
Múrcia	3,9	0,0	1,5	3,1	5,0	6,3	6,8	9,0
Navarra	5,6	0,0	0,0	13,4	0,0	18,2	19,3	12,2
País Basc	3,1	0,0	0,6	6,8	5,1	2,2	4,6	3,4
La Rioja	6,7	0,0	4,2	16,5	8,4	0,0	8,0	8,2
Ceuta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Melilla	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	0,0

continua

	de 60 a 64 anys	de 65 a 69 anys	de 70 a 74 anys	de 75 a 79 anys	de 80 a 84 anys	de 85 a 89 anys	90 i més anys
Total nacional	5,7	5,5	4,4	7,1	6,6	5,8	4,3
Andalusia	8,2	4,5	6,0	6,2	6,5	2,2	1,8
Aragó	8,6	5,0	0,0	0,0	8,5	9,8	12,2
Astúries	4,7	7,5	11,3	12,7	0,0	5,3	13,1
Illes Balears	8,1	9,7	0,0	13,6	13,7	9,3	26,7
Canàries	6,5	8,1	9,9	7,2	0,0	4,9	0,0
Cantàbria	13,3	0,0	5,6	0,0	0,0	22,5	13,5
Castella i Lleó	4,3	7,4	7,2	7,7	6,0	6,5	5,0
Castella-La Manxa	4,2	0,0	2,1	7,2	3,1	3,6	0,0
Catalunya	4,0	6,8	2,0	7,4	10,2	9,2	5,5
Com. Valenciana	6,1	8,4	3,7	11,8	7,2	3,3	5,1
Extremadura	2,5	3,2	3,8	0,0	10,8	6,2	0,0
Galícia	7,0	4,4	8,3	5,0	3,4	9,6	2,6
Madrid	4,5	5,8	1,8	8,0	8,8	3,7	1,6
Múrcia	4,2	0,0	6,1	3,5	10,2	13,2	0,0
Navarra	0,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0
País Basc	3,6	4,1	1,5	6,7	2,4	2,9	0,0
La Rioja	8,9	10,3	12,3	0,0	0,0	0,0	26,6
Ceuta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Melilla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: elaboració pròpia a partir de "Defuncions per suïcidi" de l'INE 2023.

Gràfic III-3.22.
Taxa de mortalitat per suïcidi a les Illes Balears i a Espanya per 100.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir de «Defuncions per suïcidi» de l'INE 2023.

3.9.1. L'ESTRATÈGIA DE RECERCA I INNOVACIÓ EN SALUT DE LES ILLES BALEARS 2023-2027

El mes d'abril de 2025 es va publicar i es va resoldre la convocatòria d'ajudes de formació per a personal investigador no doctor en l'àmbit de la salut (PFIS-CAIB i PFIC-CAIB, BOIB núm. 41, de 3 d'abril de 2025), cofinançada pel Fons Social Europeu Plus (FSE+). Aquesta convocatòria s'alinea amb l'eix estratègic 3 de l'Estratègia de Recerca i Innovació en Salut de les Illes Balears 2023-2027, orientat al reforç del capital humà investigador, i representa un avanç en la consolidació de la carrera investigadora iniciada en exercicis anteriors.

Com a novetat destacada, aquesta convocatòria incorpora, per primera vegada a les Illes Balears, una modalitat específica de contractes de personal investigador clínic en formació (PFIC-CAIB), adreçada a professionals amb formació sanitària especialitzada, que permet compatibilitzar l'activitat assistencial amb la investigadora amb una dedicació del 50 % a cada tipus d'activitat. Aquesta iniciativa suposa un pas endavant en la integració de la recerca en la pràctica clínica i en el foment de perfils clínics i investigadors dins el sistema sanitari.

La convocatòria ha tingut una participació rellevant, amb un total de 37 sol·licituds presentades, de les quals 26 corresponen a la modalitat PFIS-CAIB i 11 a la modalitat PFIC-CAIB. Aquesta distribució evidencia un augment de l'interès a les Illes Balears dels perfils investigadors clínics. Pel que fa al perfil de les persones candidates, l'edat mitjana se situa en 29 anys, amb una distribució per sexe del 59,46 % en dones i del 40,54 % en homes.

En termes generals, s'observa més presència femenina, així com diferències segons la modalitat, amb perfils més joves en la modalitat predoctoral (PFIS) i perfils amb més experiència en la modalitat clínica (PFIC). En relació amb la direcció dels projectes de tesi, els directors i directores es distribueixen amb una presència significativa de perfils clínics, fet que evidencia la consolidació d'un model de recerca cada vegada més integrat amb l'activitat assistencial.

Pel que fa a les àrees científicotècniques, les sol·licituds es concentren principalment en salut pública, medicina personalitzada i biotecnologia aplicada a la salut, en línia amb les prioritats que estableix l'Estratègia. Aquesta distribució posa de manifest l'impuls cap a la medicina personalitzada i biotecnologia aplicada a la salut.

De les 37 sol·licituds presentades es van posar en marxa 6 nous contractes de quatre anys per a personal investigador no doctor i 4 nous contractes de tres anys per a personal investigador no doctor clínic, amb un pressupost total d'acord amb la convocatòria d'1.200.000 euros.

3.9.2. ANÀLISIS DE L'ACTIVITAT D'R+D A LA FUNDACIÓ INSTITUT D'INVESTIGACIÓ SANITÀRIA DE LES ILLES (IDISBA)

Després de la reacreditació assolida l'any 2024, que va suposar un reconeixement de la qualitat científica, organitzativa i de governança de l'Institut, l'any 2025 es caracteritza per una fase de consolidació dels seus indicadors d'activitat. En aquest sentit, les dades provisionals mostren una evolució positiva en la capacitat estructural del

sistema, amb un increment del nombre de personal investigador, que passa de 895 professionals l'any 2024 a 943 el 2025, així com un augment del nombre de grups de recerca, que s'incrementen de 56 a 58.

En l'àmbit de la recerca clínica, es constata una recuperació de l'activitat després de la tendència descendent dels darrers anys, amb un augment del nombre d'estudis clínics actius, que passen de 511 l'any 2024 a 539 el 2025, així com un increment dels estudis iniciats. Aquesta evolució és coherent amb el desenvolupament recent d'infraestructures i iniciatives estratègiques orientades a la recerca clínica, com la posada en marxa de la Unitat Balear d'Investigació Clínica i Assaigs Clínics (UBICEC), que contribueixen a reforçar la capacitat del sistema en aquest àmbit.

Pel que fa a la captació de projectes competitius, s'observa una lleugera disminució en els projectes nacionals públics concedits (de 19 l'any 2024 a 16 el 2025), així com en els projectes internacionals, que no registren noves concessions durant el darrer exercici.

En relació amb la producció científica, el nombre total de publicacions es manté en nivells elevats (578 l'any 2025), tot i una lleugera disminució respecte a l'any anterior. No obstant això, es produeix una millora en els indicadors de qualitat, amb un increment del percentatge de publicacions en el primer decil (D1), que passa del 26,31 % l'any 2024 al 29,69 % el 2025, i un manteniment de valors elevats en publicacions en el primer quartil (Q1), que se situen en el 65,63 %. En el [quadre 3.17](#), es presenten els principals indicadors d'activitat de l'IdIS-Ba corresponents a l'any 2025.

3.9.3. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DE LA BIBLIOTECA VIRTUAL DE LES ILLES BALEARS, BIBLIOSALUT

En continuïtat amb la tendència observada en anys anteriors, els indicadors d'activitat de 2025 reflecteixen una elevada utilització dels recursos disponibles, amb una evolució sostinguda en el nombre de consultes, accessos i descàrregues de continguts científics. Aquesta activitat posa de manifest la consolidació de Bibliosalut com a eina essencial per a la pràctica clínica basada en l'evidència i per al desenvolupament de la recerca biomèdica a les Illes Balears. Els principals indicadors d'activitat de Bibliosalut de 2025 es resumeixen en el [quadre III-3.18](#).

Així mateix, es manté una alta demanda dels serveis de suport a la recerca, especialment en àmbits com la cerca bibliogràfica especialitzada, el suport a la publicació científica i l'assessorament en l'accés a la informació, fet que evidencia el paper de Bibliosalut com a agent facilitador en la generació i transferència de coneixement.

L'accés als recursos i serveis de Bibliosalut es facilita a través del portal web Bibliosalut.com, que l'any 2025 ha comptat amb 128.738 visites (353 visites diàries), un 8 % menys que l'any anterior. Els usuaris de Bibliosalut s'han descarregat l'any 2025 411.545 documents a text complet, un 5,73 % més que l'any anterior. D'altra banda, 3.610 professionals del sistema sanitari públic de les Illes Balears han accedit l'any 2025 als recursos i serveis de Bibliosalut mitjançant l'accés remot, cosa que suposa un augment del 24 % respecte a l'any anterior. Pel que fa al Servei d'Obtenció de Documents (SOD), 1.007 usuaris de

Bibliosalut han realitzat 9.150 peticions de documents, i s'han rebut 2.400 peticions d'altres biblioteques sanitàries d'Espanya, de les que en van poder servir 2.194.

L'any 2025 Bibliosalut ha impartit 34 activitats de formació d'usuaris, 16 cursos en línia, 10 sessions presencials i 8 sessions en línia, amb un total de 178 hores docents. En aquestes activitats han participat un total de 742 usuaris. El nombre de consultes rebudes al servei d'atenció a l'usuari, Pregunta a Bibliosalut, ha estat de 121. Durant l'any 2025 s'han publicat 889 notícies a Infosalut.com, el butlletí de gestió del coneixement del sistema sanitari públic de les Illes Balears. El nombre de visites a la web Infosalut ha estat de 98.809 l'any 2025, amb 134.989 pàgines vistes. Pel que fa a les xarxes socials de Bibliosalut, el 2025 s'han publicat 1.251 tuits al compte @bibliosalut, 6.671 al compte @infosalut i 668 al compte @docusalut.

3.9.4. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DEL COMITÈ D'ÈTICA DE LA INVESTIGACIÓ AMB MEDICAMENTS DE LES ILLES BALEARS (CEIm-IB)

El Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears (CEI-IB), actualment acreditat com a Comitè d'Ètica de la Investigació amb Medicaments (CEIm-IB), s'ha reunit 13 vegades aquest any 2025, ha gestionat un total de 380 estudis, dels quals ha avaluat 183 estudis. Es resumeix en el **quadre III-3.19** la resolució del nombre i tipus d'estudis presentats: notificats (avaluats per altres comitès) i avaluats, i d'aquests quants se n'han aprovat, denegat, han estat pendents de resposta o bé no han

estat considerats com a avaluables durant l'annualitat 2025.

3.10.

BARÒMETRE SANITARI

Un element important per avaluar la qualitat del sistema sanitari és conèixer el grau de satisfacció de la ciutadania amb els serveis sanitaris públics. Dintre de la cadena de valor de salut, guanya pes aquesta percepció. Aquesta informació ajuda a identificar àrees de millora i fa possible que els decisors en matèria de política sanitària rebin els inputs generats de la relació dels usuaris i ciutadans amb els serveis sanitaris.

Per fer una aproximació a les expectatives i experiències de les persones que utilitzen el sistema sanitari, proposam utilitzar alguns dels indicadors del Baròmetre sanitari. El Baròmetre sanitari és un estudi d'opinió que anualment dur a terme el Ministeri de Sanitat des de l'any 1993. Això ens permet, a més d'obtenir la informació de l'indicador, poder-ne observar l'evolució al llarg del temps. L'estudi ofereix informació desagregada i amb significació per comunitat autònoma, cosa que fa possible comparar els resultats de la CAIB amb els de la resta de comunitats autònomes i amb l'Estat. Hem seleccionat cinc preguntes que ens han semblat les més rellevants per analitzar la percepció que els usuaris i ciutadans tenen del sistema sanitari.²

2. L'informe complet està disponible: https://www.sanidad.gob.es/estadEstudios/estadisticas/BarometroSanitario/home_BS.htm

Quadre III-3.17. EVOLUCIÓ DELS RESULTATS A L'IDISBA DELS ÚLTIMS CINC ANYS (2021-2025)*					
Activitats IDISBa	2021	2022	2023	2024	2025*
Nre. personal investigador	789	823	828	895	943
Nre. grups d'investigació	53	56	55	56	58
Projectes competitius					
Nre. projectes propis concedits	7	9	8	2	6
Nre. projectes nacionals públics concedits	11	10	13	19	16
Nre. projectes nacionals privats concedits	3	1	3	6	3
Nre. projectes internacionals totals concedits	5	5	4	2	0
Estudis clínics					
Nre. estudis clínics iniciats	134	153	126	116	123
Nre. estudis clínics actius	871	748	636	511	539
Publicacions					
Nre. publicacions totals	679	591	573	614	578
Nre. publicacions index. amb factor d'impacte	621	565	545	555	512
% publicacions en Q1	54	55,93	51,41	67,93	65,63
% publicacions en D1	19	16,99	19,45	26,31	29,69
Activitats transferència d'innovació					
Patents	1	2	1	1	1
Spin off		1		0	0

Font: elaboració pròpia partir de les dades de l'IdiSba.
* Dades provisionals.

Quadre III-3.18. Indicadors de Bibliosalut (2025)	
Indicadors	Quantitat
Usuaris que han accedit als recursos i serveis (accés remot)	3.610
Visites web Bibliosalut.com	128.738
Mitjana de visites diàries a Bibliosalut.com	353
Descàrregues de documents a text complet	435.145
Nombre de revistes electròniques	1.866
Nombre de llibres electrònics	3.092
Peticions Servei d'Obtenció de Documents (SOD)	9.150
Usuaris que han fet servir el SOD	1.007
Activitats formació d'usuaris	34
Usuaris que han participat en les activitats formatives	742
Consultes Pregunta a Bibliosalut (SAU)	121
Notícies publicades a Infosalut.com	889
Visites web Infosalut.com	98.809
Pàgines vistes web Infosalut.com	134.989
Documents accessibles al repositori institucional Docusalut	6.810
Nombre de piulades de @bibliosalut	1.251
Nombre de piulades de @infosalut	6.671
Nombre de piulades de @docusalut	668

Font: elaboració pròpia a partir de la Biblioteca Virtual de Ciències de la Salut de les Illes Balears (Bibliosalut 2025).

Quadre III-3.19 Nombre i tipus d'estudis presentats, avaluats i notificats al CEIm-IB (2025)				
	Presentats	Notificats	Avaluats	Aprovats
Tipus d'estudis	Nombre			
Assajos clínics amb medicaments	72	67	5	5
Estudis observacionals amb medicaments	117	89	28	20
Productes sanitaris	6	1	5	5
Projectes de recerca	178	40	138	101
Casos clínics	7	0	7	6
Total	380	197	183	137

	Denegats	Cancel·lats	Pendents	No avaluables
Tipus d'estudis	Nombre			
Assajos clínics amb medicaments	0	0	0	0
Estudis observacionals amb medicaments	5	0	2	1

continua

	Denegats	Cancel·lats	Pendents	No avaluables
Tipus d'estudis	Nombre			
Productes sanitaris	0	0	0	0
Projectes de recerca	0	0	30	7
Casos clínics	0	0	0	1
Total	5	0	32	9

Font: elaboració pròpia a partir del Comitè d'Ètica de la Investigació amb Medicaments de les Illes Balears (CEIm-IB 2025).

Hem seleccionat les respostes des de l'any 2014 fins a l'any 2024 per oferir la sèrie temporal. Veureu que a les gràfiques hi ha una ruptura de la sèrie els anys 2020 i 2021, anys en què, a causa de la pandèmia, no es va fer l'enquesta. La primera pregunta seleccionada, "De les afirmacions següents, quina expressa millor la seva opinió sobre el funcionament del sistema sanitari al nostre país?", ens mostra l'opinió dels usuaris sobre el funcionament general del sistema sanitari. S'observa que al voltant del 65 % de les persones enquestades a les Illes Balears té una opinió bona sobre això. La percepció continua sent millor a les Illes Balears que respecte a la mitjana de l'SNS, més de 10 punts percentuals, tendència que es manté tota la sèrie.

Pel que fa a les respostes que consideren que el sistema sanitari necessita canvis fonamentals o fins i tot refer-ho de nou, el percentatge d'aquesta resposta a la CAIB se situa en el 35 % l'any 2024, que es troba millor que la percepció general de l'SNS i se situa quasi 10 punts percentuals per sobre (vegeu el [gràfic III-3.23](#)).

La segona pregunta seleccionada fa referència a la valoració de l'atenció rebuda a

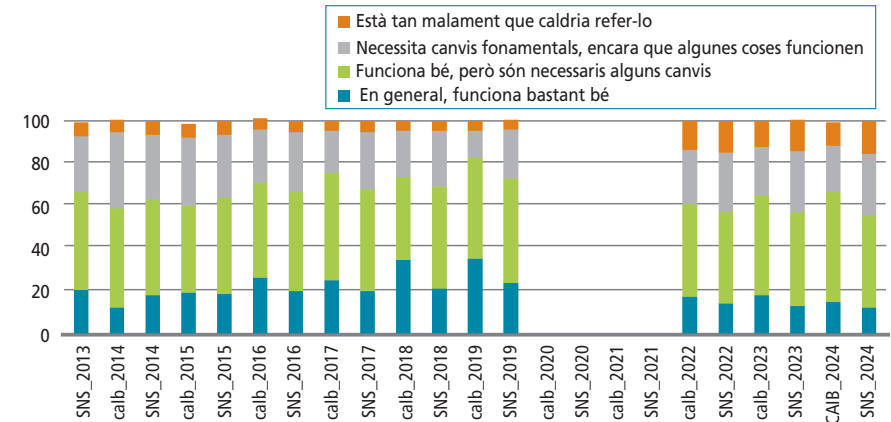
atenció primària. És destacable que el percentatge d'enquestats que considera que ha rebut una atenció bona o molt bona en atenció primària a la CAIB (85,2 %) recupera la seva percepció; també es recupera en el cas de la mitjana estatal respecte als anys anteriors (vegeu el [gràfic III-3.24](#)).

Respecte a l'atenció rebuda a les urgències, el 77,1 % d'enquestats considera que ha rebut una atenció bona o molt bona en l'última urgència. Es visualitza una recuperació en la percepció dels usuaris similar a la que es va identificar en l'apartat anterior. En aquest cas, és notori que tot i que la percepció ha davallat respecte als anys previs a la pandèmia, es mostra una tendència a la recuperació i a situar-se per sobre la mitjana de l'SNS (76 %) (vegeu el [gràfic III-3.25](#)).

En el cas del percentatge d'enquestats que considera que ha rebut una atenció bona o molt bona en hospitalització a les Illes Balears, s'arriba al 95,2 %. Aquesta valoració també identifica una recuperació enfront la forta caiguda de l'enquesta de l'any 2023 i situa la CAIB de nou per sobre la mitjana estatal (87,90 %) (vegeu el [gràfic III-3.26](#)).

Gràfic III-3.23.

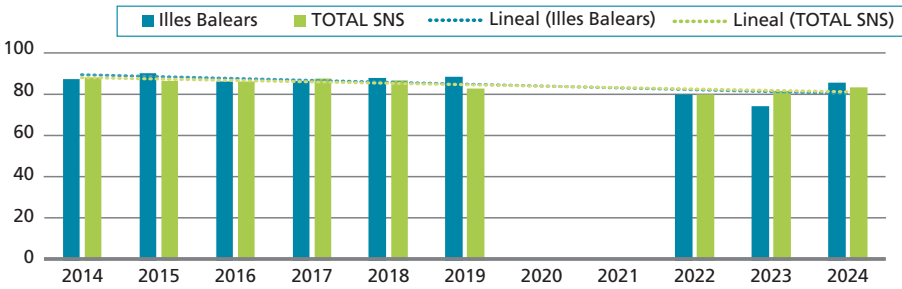
De les afirmacions següents, quina expressa millor la vostra opinió sobre el funcionament del sistema sanitari? (2014-2024)

Font: Baròmetre sanitari. Ministeri de Sanitat.

Gràfic III-3.24.

Perecentatge de persones enquestades que considera que ha rebut una atenció bona o molt bona en atenció primària (2014-2024)

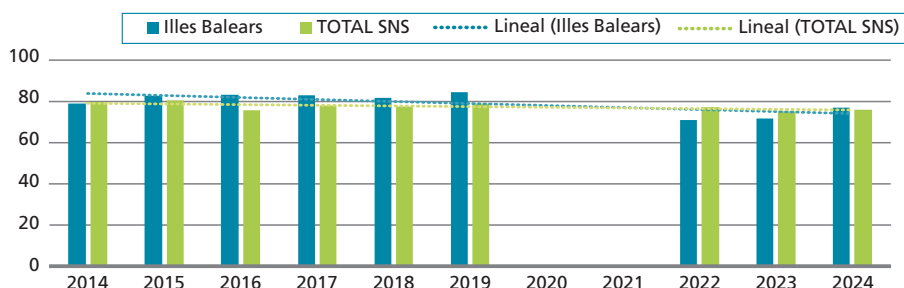
Font: Baròmetre sanitari. Ministeri de Sanitat.

Finalment, pel que fa a la percepció que tenen els usuaris sobre el comportament de la llista d'espera, es pot veure que les persones que opinen que les llistes d'espera han millorat és inferior a l'any anterior tant a la CAIB com a l'SNS; la CAIB (6,8 %) se situa per sota l'SNS (8,3 %). Per con-

tra, puja el percentatge de persones que pensen que han empitjorat, tant a les Illes Balears (33,9 %) com al conjunt de l'SNS (35,6 %). Augmenta, en els dos casos, la percepció que les llistes d'espera continu- en igual i s'acosten al 60 % (vegeu el grà- fic III-3-27).

Gràfic III-3.25.

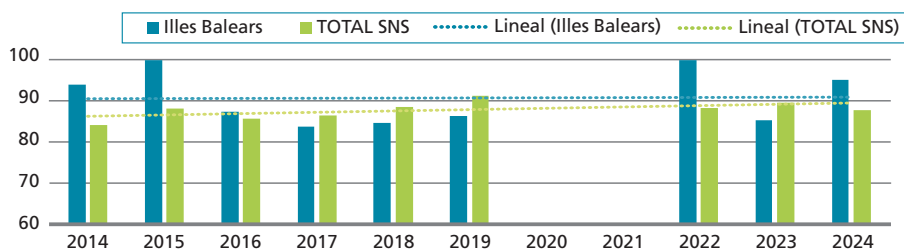
Percentatge de persones enquestades que considera que ha rebut una atenció bona o molt bona en la darrera urgència (2014-2024)

Font: Baròmetre sanitari. Ministeri de Sanitat.

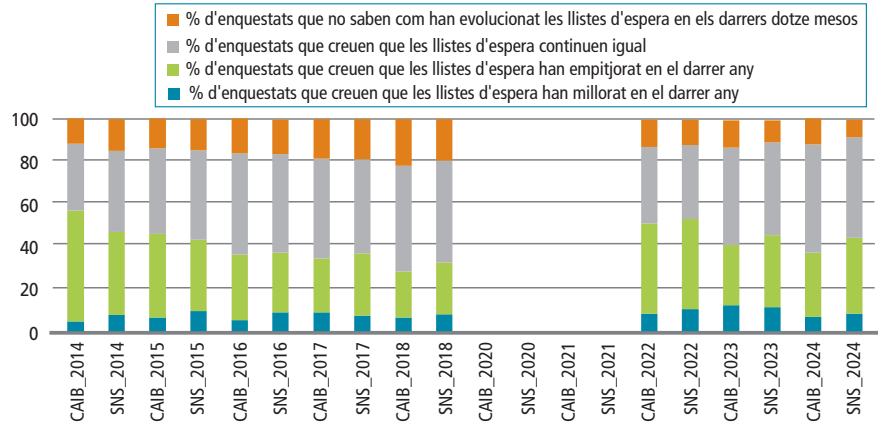
Gràfic III-3.26.

Percentatge de persones enquestades que considera que ha rebut una atenció bona o molt bona en hospitalització (2013-2023)

Font: Baròmetre sanitari. Ministeri de Sanitat.

Gràfic III-3.27.
Percepció de la situació de les llistes d'espera (2014-2024)

Font: Baròmetre sanitari.